

แนวคำพิพากษาของศาลในคดีอนุญาโตตุลาการ
เกี่ยวกับการตีความเรื่องความสงบเรียบร้อย
และศีลธรรมอันดีของประชาชน

รวบรวมโดย
สถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC

แนวทางคำพิพากษาของศาลเกี่ยวกับการการตีความเรื่องความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ขอบเขตของความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ที่ผ่านมา กฎหมายอนุญาตตุลาการไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2530 ซึ่งได้ถูกยกเลิกไปแล้ว หรือพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ไม่ได้มีการกำหนดขอบเขตของความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งเป็นเหตุเพิกถอน หรือปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการเอาไว้อย่างชัดเจน แต่ก็มี ความพยายามที่จะวางแนวคำพิพากษา และคำสั่งศาลปกครองสูงสุดไว้ โดยปรากฏหลักการดังนี้

(1) บทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต้องเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครอง ผลประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งคู่กรณีจะตกลงเป็นอย่างอื่นหรือยกเลิกไม่นำบทบัญญัติมาใช้ไม่ได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 48/2555 กรณีตามบทบัญญัติมาตรา 45 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติ อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 ที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์นั้น จะต้องเป็นการที่ศาลเห็นว่าการยอมรับหรือการบังคับ ตามคำชี้ขาดจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เมื่อข้อพิพาทในคดีนี้เป็นการที่ คณะอนุญาตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระค่าจ้างตามสัญญาก่อสร้างสะพานท่าเทียบเรือบ้านช่องหลาด การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดจึงเป็นเรื่องของสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาระหว่างผู้ร้องและผู้คัดค้าน ไม่ได้เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประชาชนโดยส่วนรวม หรือเป็นกรณีที่มีการทุจริตแสวงหาประโยชน์ โดยไม่ชอบ อันถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่าเงินที่นำมาชำระเป็นเงินรายได้ของรัฐอันเป็นภาษีของประชาชน เห็นว่า ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวไม่ใช่ ประโยชน์ส่วนรวมโดยตรง อันจะถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนได้

อนึ่ง ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คณะอนุญาตตุลาการก็ได้เปิดโอกาสให้คู่พิพาทได้ทราบการกำหนด ประเด็นข้อพิพาทและเปิดโอกาสให้คู่พิพาทได้ทราบและโต้แย้งพยานหลักฐานต่อคณะอนุญาตตุลาการแล้ว กรณี จึงไม่ได้เป็นการที่คณะอนุญาตตุลาการดำเนินกระบวนการโดยไม่ชอบอันเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ส่วนที่คณะอนุญาตตุลาการจะรับฟังพยานหลักฐานใดเพื่อนำมาวินิจฉัย ชี้ขาดนั้นก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจในการรับฟังพยานหลักฐาน ไม่ใช่เกี่ยวกับเรื่องความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด

สำหรับกรณีตามมาตรา 45 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 ซึ่งผู้ร้อง อุทธรณ์ว่า คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา 11 และมาตรา 391 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นบทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์นั้น เห็นว่า บทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนจะต้องเป็นบทบัญญัติ ที่ให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ของส่วนรวม คู่กรณีจะแสดงเจตนาตกลงเป็นอย่างอื่นหรือยกเลิกไม่นำบทบัญญัติ นั้นมาใช้บังคับไม่ได้ ซึ่งบทบัญญัติมาตรา 391 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นหลักทั่วไปของนิติกรรม สัญญาเกี่ยวกับผลของการเลิกสัญญา ซึ่งกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ห้ามคู่สัญญาที่จะทำนิติกรรมตกลงกันให้ผลของ การเลิกสัญญาเป็นประการอื่น มาตรา 391 จึงไม่ใช่บทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ส่วนมาตรา 11 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น เป็นเพียงบทบัญญัติหลักทั่วไปในการตีความหากกรณี มีข้อสงสัยในมูลหนี้เท่านั้นมีใช้บทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนแต่อย่างใด มาตรา 11

และมาตรา 391 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงไม่ใช่บทกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน อุทธรณ์ของผู้ร้องข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้น

(2) บทกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต้องเป็นกรณีที่หากฝ่าฝืนแล้ว จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ เศรษฐกิจของประเทศ หรือกระทบต่อความสงบสุขในสังคม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1054/2558 ผู้ร้องได้รับแจ้งข้อเท็จจริงที่ทำให้ผู้คัดค้านไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จถูกต้องตามสัญญาข้อ 20 แล้ว ผู้ร้องมีหน้าที่ต้องขยายเวลาการทำงานออกไปให้คลุมเวลาการทำงานเสร็จล่าช้าทั้งสองสัญญา โดยไม่มีสิทธิคิดค่าปรับจำนวนใดๆ จากผู้คัดค้าน ผู้ร้องมีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าก่อสร้างที่ยังค้างอยู่เต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้คัดค้าน จึงให้ผู้ร้องชำระเงินตามสัญญาเลขที่ ค.68/2545 จำนวน 1,743,000 บาท และตามสัญญาเลขที่ ค.69/2545 จำนวน 1,588,950 บาท แก่ผู้คัดค้านพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2547 จนกว่าจะชำระต้นเงินครบถ้วนนั้น เป็นการชี้ขาดข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญาข้อ 20 จึงเป็นการชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการที่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการแล้ว อีกทั้งไม่ปรากฏว่าการบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวจะเป็นการฝ่าฝืนต่อบทกฎหมาย หรือกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของรัฐ เศรษฐกิจของประเทศ หรือกระทบต่อความสงบสุขในสังคม กรณีจึงไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ นั้น ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การยอมรับหรือบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด และไม่เข้าข่ายยกเว้นที่ผู้ร้องจะอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นตามมาตรา 45 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

กรณีศาลถือว่าเป็นเรื่องความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(1) กระบวนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ และการปฏิบัติหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการ

(1.1) อนุญาโตตุลาการต้องเป็นกลางและอิสระ

ฎีกาที่ 2231-2233/2553 ความเป็นกลางและเป็นอิสระของอนุญาโตตุลาการถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่จะเป็นหลักประกันความยุติธรรมให้แก่คู่พิพาท หากอนุญาโตตุลาการปราศจากเสียซึ่งความเป็นกลางและเป็นอิสระแล้ว คู่พิพาทก็จะไม่ได้รับความเป็นธรรมและกระบวนการอนุญาโตตุลาการก็จะไม่ได้รับการยอมรับ บทบัญญัตินี้จึงเป็นบทกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย เมื่อศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าผู้คัดค้านที่ 1 ไม่ใช่ผู้ถือหุ้นที่แท้จริงของผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 5 จึงไม่มีเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางและเป็นอิสระของผู้คัดค้านที่ 1 ในการปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาข้อพิพาทระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้านที่ 3 และที่ 5 ดังนั้น การที่ผู้ร้องทั้งสามสำนวนอุทธรณ์คัดค้านว่าผู้คัดค้านที่ 1 ซึ่งได้รับเลือกเป็นประธานอนุญาโตตุลาการขาดความเป็นกลางและเป็นอิสระ จึงเป็นการกล่าวอ้างคัดค้านว่าคำสั่งศาลชั้นต้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 45 (2) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

(1.2) สัญญาที่เป็นมูลเหตุของข้อพิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ฎีกาที่ 7277/2549 ผู้คัดค้านโต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่วินิจฉัยว่า นิติกรรมหรือสัญญาจ้างเหมา ออกแบบรวมก่อสร้างโครงการทางด่วนหากมีการทำขึ้นเพราะกลฉ้อฉลก็เป็นเพียงโมฆียะ เมื่อไม่มีการบอกล้าง ก็ไม่ทำให้สัญญาจ้างดังกล่าวตกเป็นโมฆะนั้นไม่ชอบ โดยผู้คัดค้านอ้างทำนองเดียวกันกับที่ได้ยกข้อต่อสู้ไว้แล้วว่าการทำสัญญาจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้างโครงการทางด่วน มีการทุจริตและประพฤตินิชอบ เอื้อประโยชน์แก่ผู้ร้อง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ มีเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมมือกับผู้ร้อง โดยเฉพาะ ศ. ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ว่าการของผู้คัดค้านในขณะนั้นและเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้างดังกล่าวในนามผู้คัดค้านกระทำโดยมิชอบหลายประการ ทั้ง ศ. และเจ้าหน้าที่อื่นและเจ้าหน้าที่รัฐหน่วยอื่น ๆ รับประโยชน์จากผู้ร้อง สัญญาจ้างดังกล่าวจึงตกเป็นโมฆะเป็นการกล่าวอ้างว่า การใช้อำนาจของ ศ. และเจ้าหน้าที่รัฐคนอื่นดังกล่าวกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 290 ซึ่งเป็นกฎหมายฝ่ายมหาชน เป็นการโต้แย้งว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนนี้ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 290 อันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนซึ่งผู้คัดค้านย่อมอุทธรณ์ได้ตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 45 (2) ซึ่งบัญญัติไว้อย่างเดียวกับพ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 มาตรา 26 (2) ศ. ช่วยเหลือผู้ร้องโดยเห็นแก่ประโยชน์ที่ผู้ร้องจัดให้จึงถือว่าการใช้อำนาจในฐานะผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยของ ศ. ที่ลงนามในสัญญาจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้างโครงการทางด่วนเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และขณะเดียวกันการที่ผู้ร้องเพิ่มทุนและจัดสรรหุ้นของบริษัท ท. ให้แก่ ศ. กับเจ้าหน้าที่ของรัฐคนอื่นมีสิทธิซื้อหุ้นในฐานะผู้มีอุปการะคุณก่อนทำสัญญาจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้างโครงการทางด่วนถือว่าผู้ร้องได้ให้ผลประโยชน์แก่ ศ. และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการทำสัญญาจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้างโครงการทางด่วน โดยเอื้อประโยชน์แก่ผู้ร้อง กรณีต้องถือว่าในการทำสัญญาดังกล่าวของผู้ร้อง ผู้ร้องใช้สิทธิโดยไม่สุจริต สัญญาจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้างโครงการทางด่วนซึ่งเกิดจากการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงไม่มีผลผูกพันผู้คัดค้าน คำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการที่ชี้ขาดให้ผู้คัดค้านชำระเงินให้แก่ผู้ร้องตามสัญญาที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวนั้นหากศาลบังคับให้ตามคำชี้ขาดนั้นย่อมเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนชอบที่ศาลชั้นต้นจะปฏิเสธไม่รับบังคับให้ตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 44 ดังนั้น คำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวจึงฝ่าฝืนต่อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(1.3) การบอกกล่าวเรื่องการตั้งอนุญาโตตุลาการและกำหนดนัดพิจารณาต้องเป็นไปโดยชอบ

ฎีกาที่ 1273/2543 ข้อตกลงให้มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการอันเป็นกรณีพิพาทนี้เป็นข้อบังคับของสมาคมการค้าระหว่างประเทศ ตามข้อบังคับดังกล่าวจะต้องมีการแจ้งชื่อของอนุญาโตตุลาการ วิธีการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการตลอดจนกำหนดวันเวลาและสถานที่พิจารณาให้คู่กรณีทราบ สำหรับผู้คัดค้านซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่นอกประเทศอังกฤษ และไม่ปรากฏว่ามีผู้แทนในกรุงลอนดอนต้องมีการส่งคู่ฉบับของหนังสือแจ้ง เอกสาร หรือหมายต่างๆ เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังภูมิลำเนาหรือสำนักงานของผู้คัดค้านด้วย ผู้คัดค้านได้รับแจ้งเพียงว่าได้มีการเสนอข้อพิพาททราชนี้ต่ออนุญาโตตุลาการแล้วเท่านั้น ส่วนหนังสือที่มีการแจ้งรายละเอียดครบถ้วนตามข้อบังคับไม่สามารถส่งให้ผู้คัดค้านทางโทรสารได้ และไม่ปรากฏว่ามีการส่งหนังสือฉบับนี้ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงผู้คัดค้านด้วย แม้ จ. กรรมการบริหารสมาคมการค้าระหว่างประเทศจะบันทึกรับรองไว้ในหนังสือฉบับนี้ด้วยว่าได้ส่งทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้คัดค้านแล้ว แต่ก็ยังไม่ชัดเจน

ว่าเป็นการส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามข้อบังคับดังกล่าวแล้วหรือไม่ จึงรับฟังไม่ได้ว่ามีการแจ้งให้ผู้คัดค้าน ซึ่งจะถูกบังคับทราบล่วงหน้าโดยชอบถึงการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ ศาลจึงมีอำนาจที่จะปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศได้ตามพระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการ ฯ พ.ศ. 2530 มาตรา 34 (3)

ฎีกาที่ 11102/2551 กรณีที่ไม่มีการแจ้งให้ลูกหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการทราบในเรื่อง การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือกำหนดนัดพิจารณาของอนุญาโตตุลาการนั้น เป็นกรณีการได้รับการปฏิบัติที่ไม่ เท่าเทียมกันและเป็นเรื่องขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(2) การนำข้อพิพาทซึ่งชี้ขาดเป็นที่สุดไปแล้วยื่นต่ออนุญาโตตุลาการคณะหลังเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

การนำข้อพิพาทที่ได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้วโดยอนุญาโตตุลาการชุดก่อนซึ่งคำชี้ขาดเป็นที่สุดและยังคง มีผลผูกพันคู่กรณีอยู่ในร้องขอต่ออนุญาโตตุลาการชุดหลังให้พิจารณาชี้ขาดซ้ำอีก ย่อมเป็นการไม่ชอบด้วย กฎหมาย และถือได้ว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการชุดหลังขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชนที่ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดได้

ฎีกาที่ 11102/2551 คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการชุดก่อนได้มีการจัดส่งสำเนาคำชี้ขาดถึงผู้ร้อง และผู้คัดค้านโดยชอบแล้ว ย่อมเป็นที่สุดและผูกพันคู่กรณี ตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 มาตรา 22 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 21 วรรคสี่

กำหนดระยะเวลาที่มาตรา 23 วรรคหนึ่ง กำหนดให้คู่กรณีมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาตามคำชี้ขาดภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้ส่งสำเนาคำชี้ขาดนั้น หมายถึงเฉพาะ กรณีที่มีคู่กรณีฝ่ายใดไม่ยอมปฏิบัติตามคำชี้ขาดและจำเป็นที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องบังคับให้คู่กรณีฝ่ายนั้น ยอมปฏิบัติตามคำชี้ขาดเท่านั้น เมื่อคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการชุดก่อนไม่เข้าเกณฑ์ที่ผู้คัดค้านจำเป็นต้องร้อง ขอให้ศาลบังคับให้ผู้ร้องยอมปฏิบัติตามคำชี้ขาด แม้ผู้คัดค้านมิได้ยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ศาลมี คำพิพากษาตามคำชี้ขาดภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 23 วรรคหนึ่งดังกล่าว คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ชุดก่อนก็ยังมีผลผูกพันคู่กรณีอยู่ หากสิ้นผลบังคับไปไม่ ดังนั้น การนำข้อพิพาทที่ได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดไปแล้ว โดยอนุญาโตตุลาการชุดก่อนซึ่งคำชี้ขาดเป็นที่สุดและยังคงมีผลผูกพันคู่กรณีอยู่ไปร้องขอต่ออนุญาโตตุลาการ ชุดหลังให้พิจารณาชี้ขาดซ้ำอีก ย่อมเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และถือได้ว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการชุดหลัง ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนที่ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดได้

การที่อนุญาโตตุลาการชุดหลังได้รับคำเสนอข้อพิพาทของผู้ร้องไว้พิจารณาแล้วมีคำชี้ขาดใหม่ ฉบับลงวันที่ 3 ธันวาคม 2544 เป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบด้วยมาตรา 23 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2530 อันเป็น กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะที่มีคำชี้ขาด เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ให้มีคำพิพากษาตาม คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการชุดหลังในวันที่ 5 มิถุนายน 2545 ซึ่งเป็นเวลาภายหลังวันที่ พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีย่อมต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามมาตรา 44 แห่ง พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 ที่ให้อำนาจศาลที่จะทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดนั้นได้ถ้าปรากฏต่อศาลว่าการบังคับตามคำชี้ขาดนั้น จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(3) กระบวนการพิจารณาคดีของอนุญาโตตุลาการต้องเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

(3.1) อนุญาโตตุลาการไม่ได้ชี้ขาดตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา หรือชี้ขาดเกินขอบเขตแห่งสัญญา อนุญาโตตุลาการ

ฎีกาที่ 2560/2539 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 26 (4) ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลเว้นแต่ผู้พิพากษาซึ่งได้ส่วนคดีนั้นมีความเห็นแย้งหรือได้รับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้พิพากษาซึ่งได้ส่วนคดีให้คำรับรองแล้วว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ อุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ เงื่อนไขการจ่ายเงินค่าจ้างเป็นข้อกำหนดในสัญญาจ้างเหมาระหว่างผู้ร้องและผู้คัดค้านซึ่งกำหนดถึงเรื่องการตั้งอนุญาโตตุลาการด้วย อนุญาโตตุลาการจะต้องชี้ขาดตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา ดังนั้นการที่อนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้ผู้คัดค้านจ่ายเงินร้อยละ 40 เป็นเงินเย็นโดยไม่ต้องคำนึงถึงการขึ้นหรือลงของค่าเงินเยนหรือบาทโดยเทียบได้ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 196 วรรคสอง โดยมีได้ให้วิศวกรปรับปรุงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตามข้อกำหนดจึงเป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ใช้บังคับแก้ข้อพิพาทในคดีนี้ ศาลไม่อาจบังคับตามคำชี้ขาดนั้นได้ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 24 วรรคแรก

ฎีกาที่ 7655/2548 สัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลย ระบุว่าในกรณีมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญาเกี่ยวกับข้อกำหนดแห่งสัญญานี้หรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญานี้และคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทนั้นต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาด มิได้มีข้อความใดๆ กำหนดว่าก่อนจะมีการบอกเลิกสัญญาต้องนำข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการก่อน และกรณีนี้ก็ได้มีการนำข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดก่อนฟ้องคดีแล้ว ตามสัญญาข้อ 21.4 ระบุว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการหรือของอนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดแล้วแต่กรณี ให้ถือเป็นเด็ดขาดและถึงที่สุดผูกพันคู่สัญญา เมื่อได้พิจารณาประกอบกับ พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการฯ มาตรา 20 แล้ว เห็นว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการมิได้วินิจฉัยชี้ขาดเกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำขอของคู่กรณี คำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจึงชอบด้วยกฎหมาย เป็นที่สุดและผูกพันคู่กรณีตามมาตรา 22 แล้ว

ฎีกาที่ 1730-1731/2555 สัญญาให้บริการโทรศัพท์พกพา (สัญญา TPS) ระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้าน กำหนดสิทธิหน้าที่ของผู้ร้องและผู้คัดค้านเกี่ยวกับที่มาและเงื่อนไขการคืนทรัพย์สินในกรณีผู้คัดค้านผิดสัญญาแล้ว ผู้ร้องใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาว่า ผู้คัดค้านไม่มีสิทธิเรียกทรัพย์สินหรือเงินคืนจากผู้ร้องและต้องส่งมอบทรัพย์สินคืนแก่ผู้ร้องในสภาพที่ดีและใช้งานได้ทันทีที่สัญญาสิ้นสุดลง นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดอีกว่ากรณีความเสียหายเกิดขึ้น ให้ผู้ร้องมีสิทธิเรียกร้องเงินจากธนาคาร ผู้ออกหนังสือค้ำประกันทั้งหมดหรือบางส่วนตามแต่จะเห็นสมควรเพื่อชดเชยค่าเสียหาย เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดว่าผู้คัดค้านเป็นฝ่ายผิดสัญญา และผู้คัดค้านยังมีหนี้ค้างชำระแก่ผู้ร้องอยู่ ย่อมถือว่าผู้ร้องได้รับความเสียหาย ภายหลังจากผู้ร้องบอกเลิกสัญญาแล้วสิทธิหน้าที่ของผู้ร้องและผู้คัดค้านในฐานะคู่สัญญาย่อมเป็นไปตามข้อสัญญาดังกล่าว การที่คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้ผู้ร้องรับมอบทรัพย์สินจากผู้คัดค้านและให้ผู้ร้องชดเชยมูลค่าทรัพย์สินแก่ผู้คัดค้าน โดยไม่กำหนดเงื่อนไขว่าต้องส่งมอบคืนในสภาพที่ดีและใช้งานได้ รวมทั้งไม่กำหนดว่าหากผู้คัดค้านไม่สามารถส่งมอบคืนในสภาพที่ดีและใช้งานได้ให้ผู้คัดค้านใช้เงินแทนมูลค่าที่แท้จริงของทรัพย์สิน และการชี้ขาดให้ผู้ร้องคืนเงินค้ำประกันพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้คัดค้าน โดยไม่ได้ให้สิทธิแก่ผู้ร้องนำไปหักจากหนี้ที่ผู้คัดค้านยังค้างชำระแก่ผู้ร้องตามสัญญาดังกล่าว จึงเป็นคำชี้ขาดที่ไม่เป็นตามสัญญา การบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวย่อมเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดนั้นได้ตาม

พ.ร.บ. อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 44 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในระหว่างการอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 824/2556 ศาลปกครองชั้นต้น เห็นว่า กระบวนการพิจารณาในชั้นอนุญาตตุลาการกำหนดให้คู่พิพาทได้ปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันและให้มีโอกาสนำเสนอข้ออ้าง ข้อต่อสู้ของตนได้ตามพฤติการณ์แห่งข้อพิพาทนั้น ซึ่งอำนาจของอนุญาตตุลาการรวมถึงการวินิจฉัยในเรื่องการรับฟังและชี้ว่าหลักฐานหลักฐานทั้งปวงด้วย การวินิจฉัยชี้ขาดต้องเป็นไปตามข้อสัญญาและต้องเป็นไปตามเสียงข้างมาก คำชี้ขาดต้องระบุเหตุผลแห่งการวินิจฉัย แต่จะชี้ขาดเกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาตตุลาการหรือคำขอของคู่พิพาทไม่ได้ เมื่อพิจารณาคำชี้ขาดเกี่ยวกับคำปรับแล้ว เห็นว่า คำชี้ขาดดังกล่าวมิได้เป็นการวินิจฉัยเกินคำขอ หรือเกินกว่าขอบเขต หรือเป็นคำชี้ขาดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างจึงไม่มีเหตุให้ต้องเพิกถอนตามมาตรา 40

(3.2) อนุญาตตุลาการวินิจฉัยปรับบทกฎหมายไม่ถูกต้อง

ฎีกาที่ 2546/2547 พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มุ่งคุ้มครองการเช่าที่ดินเพื่อการทำนาเป็นจุดหมายหลัก จึงได้ให้นิยามไว้ในหมวด 2 การเช่านาในมาตรา 21 ว่า "นา" หมายความว่า ที่ดินที่เช่าเพื่อทำนาทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ "ทำนา" หมายความว่า การเพาะปลูกข้าวหรือพืชไร่ "พืชไร่" หมายความว่า พืชซึ่งต้องการน้ำน้อยและอายุสั้น หรือสามารถเก็บเกี่ยวครั้งแรกได้ภายใน 12 เดือน จึงเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้นิยามไว้โดยเฉพาะ จะนำเอาความหมายตามที่พจนานุกรมบัญญัติไว้มาใช้บังคับไม่ได้

กล้วยไม้ใช้พืชที่อายุสั้น ส่วนพืชล้มลุกไม่ใช่พืชที่ต้องการน้ำน้อยและอายุสั้น หรือสามารถเก็บเกี่ยวครั้งแรกได้ภายใน 12 เดือน กล้วยไม้และพืชล้มลุกจึงไม่ใช่พืชไร่ตามนิยามข้างต้น โจทก์ซึ่งเช่าที่ดินเพื่อปลูกต้นกล้วยและพืชล้มลุกจึงไม่ใช่ผู้เช่าตาม พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ

เมื่อการเช่าที่ดินของโจทก์ไม่ใช่การเช่านา การที่คณะกรรมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คชก.) จังหวัดราชบุรี วินิจฉัยว่า การเช่าที่ดินของโจทก์เป็นการเช่านาจึงเป็นการขัดต่อกฎหมาย ศาลมีอำนาจปฏิเสธไม่รับบังคับตามคำชี้ขาดนั้นได้ตาม พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มาตรา 58 ประกอบ ป.วิ.พ. มาตรา 221 และ พ.ร.บ. อนุญาตตุลาการฯ มาตรา 24 อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดเหตุ

ฎีกาที่ 10624/2554 ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยคนถัดไปต่อจากผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยคนแรกเป็นผู้จ่ายค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดให้แก่ผู้เอาประกันภัยไปเพราะไม่รู้ว่ามีวินาศภัยอันเดียวกันนี้ผู้คัดค้านเป็นผู้รับประกันภัยไว้ก่อนตน กรณีจึงเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนไป ทั้งๆ ที่ผู้ร้องไม่มีหน้าที่ต้องจ่ายตามที่ ป.พ.พ. มาตรา 870 วรรคสามบัญญัติไว้ ถือได้ว่าการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนของผู้ร้องนั้น เป็นการสมประโยชน์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นตัวการและต้องตามความประสงค์อันแท้จริงของตัวการ หรือความประสงค์ตามที่พึงสันนิษฐานได้ กรณีตามคำร้องจึงเข้าเกณฑ์เป็นเรื่องจัดการงานนอกสิ่งซึ่งก่อให้เกิดหนี้ที่ผูกพันผู้คัดค้านให้ต้องรับผิดชอบใช้เงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ร้องได้ออกทอดรองจัดการงานให้ผู้คัดค้านไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 401

การที่อนุญาตตุลาการมีคำวินิจฉัยว่า ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยคนแรกได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนไป ยังไม่คุ้มกับจำนวนวินาศภัย ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยคนถัดไปไม่รอเพื่อจ่ายในส่วนที่ยังขาดอยู่ ถ้าหากมี แต่ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายทั้งสิ้นไปทีเดียว จึงต้องถือว่าผู้ร้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยโดยไม่มีหน้าที่ เมื่อไม่มีกฎหมายใดบัญญัติถึงกรณีนี้ในอันจะให้ผู้ร้องเรียกร้องให้ผู้คัดค้านคืนเงินตามที่ได้จ่ายไปนั้นได้ การที่ผู้ร้องจ่ายไปนั้นจึงตกเป็นพับแก่ผู้ร้อง และมีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาท

ของผู้ร้องมานั้น คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและเข้าเกณฑ์เป็นกรณีที่มีการยอมรับหรือ บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งศาลชอบที่จะเพิกถอนคำชี้ขาดนั้นเสียได้ตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 40 วรรคสาม (2)(ข)

(3.3) การนำกฎหมายที่ยกเลิกไปแล้วมาปรับใช้

ฎีกาที่ 8330/2550 ศาลชั้นต้นนำบทบัญญัติของกฎหมายที่ยกเลิกไปแล้วมาปรับใช้เป็นกรณีที่ได้แย้งว่า คำพิพากษาของศาลชั้นต้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

(4) กฎหมายที่นำมาใช้ในการพิจารณาคดีเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(4.1) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระหนี้อันฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี

ฎีกาที่ 840/2561 ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนตามกฎหมายดินแดนหมู่เกาะ เวอร์จิน ผู้ร้องจึงเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและถือว่าเป็นคนต่างด้าวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 ข้อ 3 การที่นิติบุคคลที่กฎหมายถือว่าเป็นคนต่างด้าว จะมีกรรมสิทธิ์ในห้องชุดได้ต้องเป็นนิติบุคคลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.2522 ซึ่งบัญญัติว่า "...นิติบุคคลซึ่งกฎหมายถือว่าเป็นคนต่างด้าวอาจถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดได้ ถ้าเป็น...นิติบุคคลดังต่อไปนี้...(4) นิติบุคคลซึ่งเป็นคนต่างด้าวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 และได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน..." เมื่อผู้ร้องซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็น คนต่างด้าวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 ข้อ 3 ผู้ร้องผู้จะซื้อจะขายถือ กรรมสิทธิ์ในห้องชุดของผู้คัดค้านผู้จะขายตามสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดลงวันที่ 12 สิงหาคม 2548 ได้ ผู้ร้องจะต้องได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.2522 มาตรา 19 (4) ด้วย เมื่อไม่ปรากฏว่า ผู้ร้องได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน จึงถือไม่ได้ว่าบริษัทผู้ร้องซึ่งเป็นคนต่างด้าวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 มีคุณสมบัติที่จะถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดตามสัญญาดังกล่าวได้ปรากฏตามหนังสือ รับรองบริษัทผู้ร้องว่า บริษัทผู้ร้องมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจการลงทุนทั่วไปและถือครองทรัพย์สินในการ ประกอบกิจการของบริษัทผู้ร้อง จึงมีเหตุผลให้เชื่อว่าก่อนที่บริษัทผู้ร้องจะเข้าถือครองทรัพย์สินโดยซื้อทรัพย์สินใน ต่างประเทศ ผู้ร้องได้ศึกษากฎหมายของประเทศที่ผู้ร้องจะไปซื้อทรัพย์สินแล้วว่าบริษัทผู้ร้องมีคุณสมบัติที่จะเข้า ถือครองทรัพย์สินในประเทศนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทผู้ร้อง ในคดีนี้ปรากฏตาม สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดว่า ห้องชุดที่ผู้ร้องจะซื้อจากผู้คัดค้านมีราคาสูงถึง 72,960,361 บาท จึงมีเหตุผลให้ เชื่อว่า บริษัทผู้ร้องได้ศึกษากฎหมายไทย โดยเฉพาะประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 และ พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.2522 แล้ว และทราบดีว่า ผู้ร้องซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นคนต่างด้าวตามประกาศ ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 ข้อ 3 จะถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดที่ประเทศไทยได้ บริษัทผู้ร้องต้องได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนก่อน ส่วนบริษัทผู้คัดค้าน ผู้จะขายห้องชุดให้แก่ผู้ร้องซึ่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 ถือว่าเป็น คนต่างด้าว ก็ต้องตรวจสอบก่อนว่าบริษัทผู้ร้องได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามบทกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม

การลงทุนหรือไม่ และเชื่อว่าผู้คัดค้านตรวจสอบแล้วทราบว่าผู้ร้องยังไม่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน การที่ผู้ร้องและผู้คัดค้านทราบว่าผู้ร้องยังไม่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน แต่ยังคงเข้าทำสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดกัน สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุด ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2548 จึงเป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดย่อมตกเป็นโมฆะ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 150 ที่ผู้ร้องอุทธรณ์และนำสืบว่า ผู้คัดค้านปฏิบัติผิดสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินไม่ส่งมอบห้องชุดให้ผู้ร้องภายในกำหนด ผู้ร้องกับผู้คัดค้านจึงทำบันทึกยกเลิกการซื้อขายห้องชุดและตกลงกันตามข้อตกลง เปลี่ยนข้อตกลงเดิมเป็นการตกลงคืนเงินค่าห้องชุดที่ผู้ร้องได้ชำระให้แก่ผู้คัดค้านไปแล้วบางส่วนนั้น แม้ผู้ร้องกับผู้คัดค้านจะมีได้ตกลงยกเลิกการซื้อขายห้องชุดดังกล่าวและมีได้ตกลงให้ผู้คัดค้านคืนเงินค่าห้องชุดที่ผู้ร้องได้ชำระให้แก่ผู้คัดค้านไปแล้วบางส่วนก็ตาม แต่เมื่อสัญญาจะซื้อจะขายห้องชุดตกเป็นโมฆะ และหากผู้คัดค้านต้องคืนเงินค่าห้องชุดที่ผู้ร้องได้ชำระให้แก่ผู้คัดค้านไปแล้วบางส่วน ป.พ.พ. มาตรา 172 วรรคสอง ก็บัญญัติให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้แห่งประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับ เมื่อผู้คัดค้านผิดนัดไม่คืนเงินค่าห้องชุดที่ผู้ร้องได้ให้แก่ผู้คัดค้านบางส่วนตามข้อตกลงผู้ร้องจึงเสนอข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ชี้ขาดตามข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ ข้อ 4.2 ในบันทึกข้อตกลง ซึ่ง ส. คณะอนุญาโตตุลาการที่ผู้ร้องกับผู้คัดค้านแต่งตั้งตามข้อ 4.2 ในบันทึกข้อตกลงก็ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2558 ตามคำชี้ขาดให้ผู้คัดค้านคืนเงินจำนวน 17,136,747.59 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี นับแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 ถึงวันที่ 2 ตุลาคม 2556 จำนวน 7,134,408.14 บาท และดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2556 เป็นต้นไปจนกว่าผู้ร้องจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วน ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 2,000,000 บาท และค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายของคณะอนุญาโตตุลาการกึ่งหนึ่งที่ผู้ร้องทรงรอจ่ายแทนผู้คัดค้านไปก่อนจำนวน 65,258 บาท แก่ผู้ร้อง การที่ผู้ร้องจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายดินแดนหมู่เกาะบริติชเวอร์จิน ซึ่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 ข้อ 3 ถือว่าเป็นคนต่างด้าวอยู่แล้วผู้ร้องยังไม่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนไม่อาจถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด ตาม พ.ร.บ.อาคารชุด พ.ศ.2522 มาตรา 19 (4) ได้เข้าทำสัญญาจะซื้อห้องชุดจากผู้คัดค้านซึ่งตกเป็นโมฆะ และผู้ร้องได้ชำระค่าห้องชุดให้แก่ผู้คัดค้านไปแล้วบางส่วนถือเป็นการที่ผู้ร้องได้กระทำการเพื่อชำระหนี้เป็นการอันฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย ผู้ร้องจึงไม่อาจเรียกร้องให้ผู้คัดค้านคืนเงินค่าห้องชุดที่ผู้ร้องชำระให้แก่ผู้คัดค้านไปแล้วบางส่วนในฐานะลาภมิควรได้แก่ผู้ร้อง ตาม ป.พ.พ. มาตรา 411 ได้ ซึ่งบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา 411 เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ที่คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดตามคำชี้ขาดให้ผู้คัดค้านคืนเงินแก่ผู้ร้องตามข้อตกลง จึงเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดที่ขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา 411 ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการย่อมเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศาลขอที่จะมีคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 44

(4.2) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประกันภัย

ฎีกาที่ 10624/2554 คำวินิจฉัยอนุญาโตตุลาการที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประกันภัยย่อมขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

(4.3) เรื่องการกำหนดดอกเบี้ยระหว่างผิคนัด

ฎีกาที่ 8265/2559 การทำนิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอันเป็นตาม ป.พ.พ. มาตรา 150 นั้น คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องร่วมรู้หรือมีความมุ่งหมายในการนั้น การทำสัญญาประกันอสังหาริมทรัพย์ ผู้ร้องไม่ทราบว่าเป็นสินค้าที่เอาประกันภัยเป็นสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์หรือละเมิดเครื่องหมายการค้าซึ่งถือเป็นสินค้าที่ผิดกฎหมาย ตัวแทนของผู้ร้องเพียงแต่ถ่ายภาพสินค้าในตู้โชว์สินค้าไว้เพียงภาพเดียว ผู้คัดค้านไม่เคยแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าวให้ทราบว่า เป็นสินค้าที่ผิดกฎหมายหรือไม่และผู้ร้องไม่เคยทราบหรือล่วงรู้ว่าสินค้าที่เอาประกันภัยไว้เป็นสินค้าที่ผิดกฎหมาย เช่นนี้ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ร้องรู้รายละเอียดยี่ห้อนาฬิกาข้อมือ ระดับราคาหรือแหล่งที่มาของนาฬิกาที่ผู้คัดค้านนำมาขายย่อมเห็นได้ว่าผู้ร้องคงมีเจตนารับประกันภัยสินค้านาฬิกาข้อมือที่ผู้คัดค้านมีไว้เพื่อขายโดยทั่วไปเท่านั้น สำหรับข้อเท็จจริงที่ว่านาฬิกาข้อมือดังกล่าวอาจจะมีลักษณะเป็นสินค้าที่ผิดกฎหมายหรือไม่นั้นผู้ร้องมิได้รู้เห็นด้วยสัญญาประกันอสังหาริมทรัพย์ในส่วนสต็อกสินค้านาฬิกาข้อมือจึงทำขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินของผู้คัดค้านกรณีเกิดอสังหาริมทรัพย์เพิ่มเติมที่ตกลงทำประกันภัย ซึ่งเมื่อผู้คัดค้านเป็นเจ้าของและผู้ครอบครองสินค้านาฬิกาข้อมือที่มีไว้เพื่อขาย หากนาฬิกาข้อมือได้รับความเสียหายจากอสังหาริมทรัพย์ที่ระบุไว้ ย่อมทำให้ผู้คัดค้านสูญเสียตัวทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ที่จะได้จากทรัพย์สินนั้น ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเหตุที่เอาประกันภัย สัญญาประกันภัยระหว่างผู้ร้องกับผู้คัดค้านหาได้มีวัตถุประสงค์ที่ต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมายหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงไม่ตกเป็นโมฆะตามมาตรา 150 ผู้ร้องและผู้คัดค้านจึงมีความผูกพันกันตามเงื่อนไขข้อตกลงและความรับผิดชอบในการรับประกันภัยที่มีผลบังคับโดยสมบูรณ์

ผู้ร้องอ้างว่า นาฬิกาข้อมือที่ผู้คัดค้านเอาประกันอสังหาริมทรัพย์สต็อกสินค้าไว้กับผู้ร้องเป็นสินค้าที่ผิดกฎหมาย มีเครื่องหมายการค้าปลอมของผู้อื่นนั้น ก็เป็นข้อเท็จจริงอีกส่วนหนึ่งที่อาจทำให้ผู้คัดค้านถูกดำเนินคดีอาญารัฐานมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าเครื่องหมายการค้าปลอมของผู้อื่น ซึ่งหากศาลในคดีอาญาลงโทษผู้คัดค้านโดยให้รับสินค้านาฬิกาข้อมือปลอม ผู้คัดค้านก็จะไม่มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินส่วนนั้นอีกต่อไป แต่ทราบโดยที่ผู้คัดค้านยังคงยึดถือและครอบครองสินค้านาฬิกาข้อมือที่มีไว้เพื่อขายในฐานะเจ้าของสินค้าเหล่านั้นโดยผู้คัดค้านไม่ถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับสินค้านาฬิกาข้อมือดังกล่าว ต้องถือว่าไม่มีบุคคลใดมีสิทธิในทรัพย์สินนั้นดีกว่าผู้คัดค้าน หากถือตามผู้ร้องอ้างว่า สัญญาประกันอสังหาริมทรัพย์นี้ไม่ให้ความคุ้มครองสินค้านาฬิกาข้อมือที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมของผู้อื่น และผู้ร้องไม่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนในส่วนสต็อกสินค้านาฬิกาข้อมือที่ผิดกฎหมาย ก็จะเป็นการระงับสิทธิในทางทรัพย์สินของผู้คัดค้านทั้งที่ไม่มีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้คัดค้านในความผิดตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง จึงเสมือนกับผู้ร้องสามารถอ้างเอาว่าการกระทำใดๆ ของผู้คัดค้านเป็นความผิดในทางอาญาก็ได้ ซึ่งไม่น่าจะชอบด้วยเหตุผล การที่อนุญาตตุลาการชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระค่าสินไหมทดแทนในส่วนสต็อกสินค้านาฬิกาข้อมือให้แก่ผู้คัดค้าน ก็เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาประกันอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีผลผูกพันคู่สัญญาโดยชอบ ค่าชี้ขาดในส่วนนี้เป็นการบังคับตามสัญญาเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่เอาประกันภัยเท่านั้น มิได้มีผลกระทบต่อประชาชนโดยส่วนรวมแต่อย่างใด การบังคับตามค่าชี้ขาดของอนุญาตตุลาการที่ให้ผู้ร้องชำระค่าสินไหมทดแทนสต็อกสินค้านาฬิกาข้อมือ 2,012,446.75 บาท จึงหาได้ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามมาตรา 40 (2) (ข) แห่ง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545

การชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาตตุลาการต้องเป็นไปตามหลักกฎหมาย การกำหนดดอกเบี้ยในระหว่างผิคนัดจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า หนี้เงินนั้น ให้

คิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ส่งดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น เมื่อตามสัญญาประกันอัครภัยมิได้กำหนดให้ผู้ร้องต้องรับผิดในดอกเบี้ยในกรณีที่ผู้ร้องผิดนัดชำระค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าอัตราร้อยละ 7.5 ต่อไปได้ ผู้คัดค้านก็ไม่มีเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมายที่จะเรียกดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ได้ทั้งการที่อนุญาตตุลาการชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นั้น เห็นว่า เป็นกรณีที่อนุญาตตุลาการใช้อำนาจกำหนดให้ผู้ร้องชำระดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้นกว่าที่ผู้คัดค้านมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย แต่ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันฟ้องหรือวันอื่นหลังจากนั้นโดยคำนึงถึงเหตุสมควรและความสุจริตในการรู้ความหรือการดำเนินคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (6) เมื่อข้อต่อสู้ที่ผู้ร้องยกขึ้นต่อผู้ว่าสินค้ำที่นำมาเอาประกันภัยเป็นสินค้ำที่ผิดกฎหมาย สัญญาประกันภัยไม่คุ้มครองซึ่งล้วนแต่เป็นประเด็นโดยตรงและเป็นสาระแก่คดี กรณีจึงไม่มีเหตุให้อนุญาตตุลาการที่จะกำหนดให้ผู้ร้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ดังนี้ การที่อนุญาตตุลาการชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและเข้าเกณฑ์เป็นกรณีที่การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศาลจึงมีอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการในส่วนที่ให้ผู้ร้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดเกินกว่าอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีได้ตามมาตรา 40 (2) (ข) แห่ง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545

(4.4) กฎหมายควบคุมอาคาร

ฎีกาที่ 8714/2554 ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องก่อสร้างทางขึ้นที่จอดรถอาคารพิพาทที่มีความสูง 2.03 เมตร แม้จะไม่ได้ระยยะความสูงตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง อาคารจอดรถยนต์ พ.ศ.2521 ที่กำหนดให้ระยยะดังกล่าวพื้นดินถึงส่วนต่ำสุดของคานหรือเพดานหรือสิ่งอื่นที่ติดกับคานหรือเพดานต้องไม่น้อยกว่า 2.10 เมตร แต่ได้รับยกเว้นตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2528) ออกตามความใน พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ทางขึ้นที่จอดรถที่ผู้ร้องก่อสร้างจึงถูกต้องตามกฎหมาย การที่อนุญาตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทโดยไม่หยิบยกกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2528) ดังกล่าวขึ้นมาวินิจฉัย แล้วชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระค่าเสียหายแก่ผู้คัดค้านย่อมเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะหากอนุญาตตุลาการนำข้อกฎหมายมาประกอบการวินิจฉัยด้วยก็จะปรากฏให้เห็นได้ว่าการก่อสร้างของผู้ร้องมิได้เป็นความผิดต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ร้องไม่จำเป็นต้องใช้ค่าเสียหายแก่ผู้คัดค้าน คำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นกรณีที่ผู้ร้องอุทธรณ์ในทำนองว่า การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตาม พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 45 (1) ปัญหานี้แม้ผู้ร้องไม่ได้ยกขึ้นกล่าวอ้างเป็นประเด็นพิพาทในชั้นการพิจารณาของอนุญาตตุลาการ ผู้ร้องก็สามารถยกขึ้นอ้างเป็นประเด็นพิพาทในชั้นศาลได้ ผู้ร้องจึงไม่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นตาม พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 45 (1)

ฎีกาที่ 3385/2555 ผู้คัดค้านก่อสร้างผิดไปจากแบบแปลนไม่เกินร้อยละ 5 และได้รับยกเว้นตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามความในพรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ให้สามารถทำได้แต่อนุญาตตุลาการกลับวินิจฉัยข้อพิพาทไปโดยไม่นำข้อกฎหมายดังกล่าวมาวินิจฉัย คำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และขัดต่อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(4.5) อนุญาตตุลาการวินิจฉัยเรื่องอายุความโดยผิดหลง

ฎีกาที่ 13571/2556 การวินิจฉัยประเด็นเรื่องอายุความผิดหลง หากมีการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

ฎีกาที่ 2557/2559 การที่คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอายุความว่า ผู้ร้องที่ 2 ไม่ใช่บุคคลภายนอกผู้รับประโยชน์ตามสัญญา แล้วนับอายุความสิทธิเรียกร้องของผู้ร้องทั้งสองในฐานะตัวการตัวแทนซึ่งไม่ถูกต้อง ถือเป็นการวินิจฉัยสถานะของคู่ความโดยปรับบทกฎหมายไม่ถูกต้องไม่ใช่เพียงการวินิจฉัยเรื่องอายุความเท่านั้น แต่เป็นกรณีปรากฏต่อศาลว่าการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ร้องทั้งสองมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้ตามพรบ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 45(1) และศาลมีอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการตามมาตรา 40 วรรคสาม (2) (ข)

(4.6) การปฏิบัติตามขั้นตอนการฟื้นฟูกิจการ

ฎีกาที่ 13535-13536/2556 ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนประเภทบริษัทมหาชนจำกัด ผู้คัดค้านเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนตามกฎหมายของประเทศบราซิล ผู้ร้องยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของผู้ร้อง และศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการของผู้ร้องและให้ผู้ร้องบริหารแผนและยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของผู้ร้อง ระหว่างนั้นอันเป็นช่วงเวลาที่ผู้ร้องอยู่ในระหว่างการฟื้นฟูกิจการ ผู้ร้องและผู้คัดค้านทำสัญญาซื้อขายปูนซีเมนต์เม็ดโดยมีข้อตกลงให้นำข้อพิพาทขึ้นสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์ภายใต้กฎการอนุญาโตตุลาการของหอการค้านานาชาติและให้ใช้กฎหมายของประเทศสวิตเซอร์แลนด์บังคับแก่สัญญา ต่อมาผู้คัดค้านอ้างว่า ผู้ร้องผิดสัญญาจึงนำข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์ชี้ขาดว่า ผู้ร้องเป็นฝ่ายผิดสัญญาและให้ผู้ร้องชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้คัดค้าน โดยระหว่างการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ผู้คัดค้านทราบที่ผู้ร้องอยู่ในระหว่างการฟื้นฟูกิจการตามคำสั่งของศาลล้มละลายกลาง แต่ผู้คัดค้านมิได้ยื่นคำร้องขออนุญาโตตุลาการต่อศาลล้มละลายกลาง ดังนี้ แม้การเสนอข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์ชี้ขาดนั้นจะเป็นการดำเนินการไปตามข้อตกลงอนุญาโตตุลาการในสัญญาซื้อขายปูนซีเมนต์เม็ดระหว่างผู้ร้องและผู้คัดค้าน ซึ่งต้องดำเนินการไปตามข้อกำหนดเพื่อการอ้างอิง (Term of Reference) ของอนุญาโตตุลาการและกฎหมายภายในของประเทศสิงคโปร์ และมีผลผูกพันผู้ร้องและผู้คัดค้านที่จะต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดดังกล่าว แต่การที่ผู้คัดค้านจะนำเอาผลคำวินิจฉัยชี้ขาดมาบังคับแก่ทรัพย์สินของผู้ร้องซึ่งเป็นลูกหนี้ในประเทศไทย ในขณะที่ผู้ร้องอยู่ในระหว่างการฟื้นฟูกิจการย่อมเป็นการกระทบต่อกระบวนการฟื้นฟูกิจการของผู้ร้องตามมาตรา 90/12 (4) แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 ซึ่งต้องขออนุญาโตตุลาการต่อศาลล้มละลายกลางก่อน มิฉะนั้นแล้วก็จะเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างเจ้าหนี้ในราชอาณาจักรกับเจ้าหนี้นอกราชอาณาจักรซึ่งมาตรา 90/12 (4) แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มิได้จำกัดหรือแยกให้แตกต่างกัน แม้คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์จะเป็นไปตามข้อตกลงและดำเนินการตามข้อกำหนดและกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ และอาจไม่มีเหตุที่จะให้เพิกถอนได้ แต่การที่ผู้คัดค้านจะนำคำชี้ขาดมาใช้บังคับแก่ผู้ร้องในประเทศไทยก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับของ พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ทุกฝ่าย เมื่อผู้คัดค้านไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว จึงไม่อาจนำหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์มาบังคับเอาแก่กองทรัพย์สินของผู้ร้องในคดีล้มละลายได้ เพราะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศาลจึงมีอำนาจปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในต่างประเทศได้ตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 44 ประกอบมาตรา 43

(4.7) ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะ

ฎีกาที่ 2503/2552 กิจการจำหน่ายและจ่ายรางวัลสลากบำรุงการกุศลแบบอัตโนมัติเป็นกิจการที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งเป็น "รัฐวิสาหกิจ" และเป็น "หน่วยงานเจ้าของโครงการ" มีอำนาจหน้าที่ที่จะกระทำได้ตาม พ.ร.บ.สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.2517 มาตรา 5 (3) เพราะเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จึงเข้าลักษณะเป็น "กิจการของรัฐ" และเป็นกิจการที่มีเงินลงทุนหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าเกณฑ์เป็น "โครงการ" ในกิจการของรัฐตามนัยของบทนิยามความหมายต่างๆ ที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.2535 และตามข้อตกลงในสัญญาแต่งตั้งผู้แทนจำหน่ายและจ่ายรางวัลสลากบำรุงการกุศลแบบอัตโนมัติก็มีข้อตกลงในสาระสำคัญว่าผู้คัดค้านได้มอบหมายให้ผู้ร้องซึ่งเป็นเอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียวโดยวิธีการอนุญาตหรือให้สิทธิที่จะดำเนินกิจการแทนผู้คัดค้านในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการของรัฐ ซึ่งเข้าบทนิยามความหมายของคำว่า "ร่วมงานหรือดำเนินการ" ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.2535 ด้วย สัญญาแต่งตั้งผู้แทนจำหน่ายและจ่ายรางวัลสลากบำรุงการกุศลแบบอัตโนมัติจึงเป็นสัญญาที่คู่สัญญาคือผู้ร้องและผู้คัดค้านจะต้องกระทำภายใต้บังคับของ พ.ร.บ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.2535 เมื่อการทำสัญญาฉบับนี้ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติไว้ ทั้งขั้นตอนการเสนอโครงการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 2 มาตรา 6 ถึงมาตรา 11 ตลอดจนขั้นตอนในส่วนของวิธีการดำเนินโครงการภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วตามความในหมวด 3 ตั้งแต่มาตรา 12 ถึงมาตรา 21 สัญญาแต่งตั้งผู้แทนจำหน่ายและจ่ายรางวัลสลากบำรุงการกุศลแบบอัตโนมัติจึงกระทำขึ้นโดยไม่ชอบด้วย พ.ร.บ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.2535 จึงเป็นสัญญาที่ไม่มีผลผูกพันผู้ร้องและผู้คัดค้านซึ่งเป็นคู่สัญญา และย่อมส่งผลทำให้สัญญาข้อ 26 ซึ่งเป็นข้อตกลงส่วนหนึ่งในสัญญาแต่งตั้งผู้แทนจำหน่ายและจ่ายรางวัลสลากบำรุงการกุศลแบบอัตโนมัติอันเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทโดยเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการเพื่อชี้ขาดไม่มีผลบังคับใช้ไปด้วย ดังนั้น คำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ ฉบับลงวันที่ 4 ธันวาคม 2543 ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลพิพากษาตามคำชี้ขาด จึงเป็นคำชี้ขาดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ใช้บังคับแก้ข้อพิพาทนั้น กรณีย่อมเข้าเกณฑ์ตามมาตรา 24 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2530 ที่ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับตามคำชี้ขาดนั้นได้

การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาบังคับตามคำชี้ขาดอนุญาตตุลาการให้จึงเป็นการพิพากษาบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ โดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา 24 วรรคหนึ่ง ของ พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2530 และเนื่องจาก พ.ร.บ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ.2535 เป็นบทกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ให้การลงทุนในกิจการของรัฐที่มีวงเงินลงทุนสูงไม่ตกอยู่ภายใต้การพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว เพื่อประโยชน์โดยรวมของประเทศชาติ ซึ่งเป็นบทกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน กรณีจึงต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามมาตรา 26 (2) แห่ง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2530 และมาตรา 45 (2) แห่ง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 ผู้คัดค้านมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยตรงต่อศาลฎีกาได้ ทั้งนี้ตาม พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 45 (2)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.349/2549 ผู้ร้องและผู้คัดค้านได้ลงนามในสัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิทย์โทรทัศน์ ซึ่งในสัญญาข้อ 5 วรรค 4 ได้ระบุว่า หากผู้ร้องหรือหน่วยงานของรัฐให้สัมปทาน

อนุญาตหรือทำสัญญาใดๆ กับบุคคลอื่นเข้าดำเนินการให้บริการส่งวิทยุโทรทัศน์ โดยมีการโฆษณาหรืออนุญาตให้โทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิกทำการโฆษณาได้ และเป็นเหตุให้ผู้คัดค้านได้รับผลกระทบต่อฐานะทางการเงินอย่างรุนแรง เมื่อผู้คัดค้านร้องขอ ผู้ร้องจะพิจารณาและเจรจากับผู้คัดค้านโดยเร็ว เพื่อหามาตรการชดเชยความเสียหายที่ผู้คัดค้านได้รับจากผลกระทบดังกล่าว ต่อมาผู้คัดค้านมีหนังสือให้ผู้ร้องพิจารณาหามาตรการเพื่อชดเชยความเสียหายแก่ผู้คัดค้านตามสัญญาเข้าร่วมงานดังกล่าว แต่ผู้ร้องปฏิเสธเนื่องจากเห็นว่า ผู้คัดค้านไม่ได้รับความเสียหายทางการเงินอย่างรุนแรง ผู้คัดค้านไม่เห็นด้วย จึงเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า กรณีคำชี้ขาดที่วินิจฉัยว่า ผู้ร้องปฏิบัติผิดสัญญาเข้าร่วมงานฯ ข้อ 5 วรรค 4 นั้น เนื่องจากข้อสัญญาดังกล่าวแตกต่างไปจากหลักการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นไว้แล้วในสาระสำคัญ การขอเพิ่มเติมข้อสัญญานี้ภายหลังได้รับคัดเลือกย่อมไม่เป็นธรรมแก่เอกชนรายอื่นและมีผลให้ผู้ร้องซึ่งเป็นเพียงหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สัญญาแทนรัฐ ต้องผูกพันและรับผิดชอบแทนหน่วยงานอื่นของรัฐในอันที่จะไม่ให้สัมปทานอนุญาตหรือทำสัญญาใดๆ กับบุคคลอื่นเข้าดำเนินการให้บริการส่งวิทยุโทรทัศน์ โดยมีการโฆษณา หรืออนุญาตให้โทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิกทำการโฆษณาได้ ดังนั้น การเพิ่มเติมข้อสัญญา ดังกล่าวจึงเป็นการเกินอำนาจของผู้ร้อง ซึ่งหากจะให้ข้อสัญญานี้ผูกพันหน่วยงานอื่นของรัฐด้วยก็ต้องให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเสียก่อน แต่ก็ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรา 21 พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ เมื่อสัญญาข้อ 5 วรรค 4 ไม่มีผลผูกพันรัฐตามกฎหมาย คณะอนุญาโตตุลาการจึงไม่อาจมีคำชี้ขาดว่าผู้ร้องปฏิบัติผิดสัญญาเข้าร่วมงานฯ ข้อ 5 วรรค 4 ดังนั้น การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดในประเด็นนี้จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข) พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

สำหรับคำชี้ขาดที่ให้ผู้ร้องชดเชยความเสียหายแก่ผู้คัดค้าน โดยให้ผู้คัดค้านออกอากาศในช่วงเวลา Prime time แตกต่างไปจากข้อ 11 ของสัญญาเข้าร่วมงานฯ ซึ่งเป็นข้อสัญญาอันเป็นสาระสำคัญของการจัดทำบริการสาธารณะและเป็นวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์นี้ขึ้นมา คำชี้ขาดจึงมีผลเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตอำนาจและความรับผิดชอบของรัฐ แต่ข้อพิพาทระหว่างผู้ร้องและผู้คัดค้านเป็นเพียงเรื่องความเสียหายและการชดเชยความเสียหายแก่ผู้คัดค้านเท่านั้น มิใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับข้อ 11 ดังนั้น การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดในประเด็นนี้จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข) พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

(4.8) กฎหมายว่าด้วยการพัสดุ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.108/2553 ข้อ 139 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการมีอำนาจพิจารณาขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาหรือลดงตค่าปรับให้แก่คู่สัญญาได้ กรณี (1) เหตุเกิดจากความผิดพลาดหรือบกพร่องของส่วนราชการ (2) เหตุสุดวิสัย (3) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย จากระเบียบข้อดังกล่าวกรณีเห็นว่า การขยายกำหนดระยะเวลาทำงานตามสัญญา เป็นดุลยพินิจของผู้คัดค้านที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร ระเบียบข้อดังกล่าวไม่ได้มีลักษณะบังคับให้ผู้คัดค้านจะต้องปฏิบัติตาม จึงไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การที่คณะอนุญาโตตุลาการได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ร้องเป็นฝ่ายผิดสัญญาและไม่มีเหตุให้ขยายระยะเวลาทำงานตามสัญญา ก็เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นข้อเท็จจริงและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา คำอุทธรณ์ของผู้ร้องในประเด็นนี้ก็ไม่ปรากฏข้อกล่าวอ้างว่าผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้สัญญาฝ่ายรัฐกระทำกรใช้

อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเป็นเหตุให้การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นข้อพิพาทนี้เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด

คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ซึ่งข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองนั้นจะมีลักษณะที่ฝ่ายรัฐอยู่ในฐานะเหนือกว่าคู่สัญญาฝ่ายเอกชน คู่สัญญาฝ่ายรัฐซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์มหาชน จึงมีเอกสิทธิเป็นพิเศษเพื่อให้การดำเนินกิจการบริการสาธารณะบรรลุผล คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองย่อมกระทบต่อผลประโยชน์ได้เสียของมหาชน ดังนั้นการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองจึงไม่อาจวินิจฉัยแต่เพียงข้อกำหนดในสัญญาและนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับเช่นเดียวกับสัญญาทางแพ่งทั่วไปเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย ข้อ 138 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 กำหนดว่า ในกรณี que คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ และต้องมีการปรับตามข้อสัญญานั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าจ้าง ให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญา เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ส่วนราชการโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น ซึ่งระเบียบข้อดังกล่าวเป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติบังคับให้ปฏิบัติโดยชัดแจ้งโดยนอกจากจะมีวัตถุประสงค์มิให้ส่วนราชการปล่อยปละละเลยการทำงานของคู่สัญญาอันจะทำให้การบริการสาธารณะต้องล่าช้าแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองคู่สัญญาฝ่ายเอกชนไม่ให้เป็นภาระแสวงหาประโยชน์จากค่าปรับมากกว่างานที่จ้างจนทำให้คู่สัญญาฝ่ายเอกชนต้องขาดทุนล้มละลาย กรณีจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน หากปรากฏข้อเท็จจริงตามที่ผู้ร้องอุทธรณ์ว่าผู้คัดค้านไม่ดำเนินการบอกเลิกสัญญาเมื่อค่าปรับเกินกว่าร้อยละสิบของวงเงินค่าจ้างและไม่ได้เรียกให้ผู้ร้องมาตกลงยินยอมเสียค่าปรับแก่ทางราชการ จึงเป็นการที่ผู้คัดค้านไม่ปฏิบัติตามข้อ 138 ของระเบียบดังกล่าว ซึ่งหากข้ออ้างดังกล่าวของผู้ร้องรับฟังได้ก็จะเป็นเหตุให้การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดที่ให้ผู้ร้องชำระเงินค่าปรับเกินกว่าร้อยละสิบของวงเงินค่าจ้างซึ่งเป็นจำนวนเงินค่าปรับที่สูงเกินส่วน อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา 45 (1) แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

(4.9) กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1259/2559 การวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการต้องพิจารณาตามกฎหมายไทยตามที่กำหนดในสัญญา และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 โดยใช้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ซึ่งมาตรา 40 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะเกิดกรณีพิพาท มีเจตนารมณ์ที่จะให้คลื่นความถี่เป็นทรัพยากรสื่อสารที่ใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะและการจัดสรรต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมาตรา 25 วรรค 5 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 บัญญัติให้การเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลและเป็นธรรม โดยให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจกำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการโทรคมนาคม รวมทั้งอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามมาตรา 51 วรรค 1 (8) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 โดยมาตรา 80 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 บัญญัติให้การประกอบ

กิจการโทรคมนาคมของคู่สัญญาเดิมต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และมาตรา 26 วรรค 4 แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 บัญญัติให้สิทธิประโยชน์ตามสัญญาเดิมเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อมีการตรากฎหมายว่าด้วยการดำเนินกิจการที่ดำเนินการอยู่ ซึ่งมีผลทำให้สิทธิของคู่สัญญาเดิมอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ค่าใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามที่กำหนดไว้เดิมต้องถูกยกเลิกไป

การที่คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดข้อพิพาทโดยพิจารณาแบ่งปันผลประโยชน์ตอบแทนโดยคำนึงถึงความสุจริตยุติธรรมและปกติประเพณีตามมาตรา 368 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเป็นการชี้ขาดข้อพิพาทโดยไม่ได้พิจารณาถึงความสมเหตุสมผลและเป็นธรรมต่อผู้รับใบอนุญาตและความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ขอใช้หรือขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมทุกราย อันเป็นการไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ดังนั้น การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจึงเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งศาลมีอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวได้และศาลต้องปฏิเสธการบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าว

สำหรับเหตุผลในการที่ศาลปกครองเห็นว่าการใช้หลักสุจริตยุติธรรมและปกติประเพณีมิได้ เพราะในคดีนี้ ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการมิได้ระบุว่าให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทโดยใช้หลักสุจริตและความเป็นธรรมแต่ให้ใช้กฎหมาย นอกจากนั้นแม้จะระบุให้ใช้หลักสุจริตและความเป็นธรรมตัดสินข้อพิพาทโดยไม่ต้องใช้หลักกฎหมาย แต่หลักดังกล่าวก็จะขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนมิได้และจะเห็นได้ว่าหลักการพิจารณาถึงความสมเหตุสมผลและเป็นธรรมต่อผู้รับใบอนุญาตและความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ขอใช้หรือขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมทุกรายนั้นเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เช่น มาตรา 25 วรรค 5 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 บัญญัติให้การเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลและเป็นธรรมซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(4.10) การคำนวณค่าปรับโดยไม่มีสิทธิ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ อ.18/2558 ผู้ร้องทำสัญญาว่าจ้างผู้ตัดค่านให้ก่อสร้างอาคารต่อมาเกิดข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ เป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 67/2548 แดงที่ 50/2549 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2549 ซึ่งวินิจฉัยชี้ขาดให้ลดค่าปรับให้ผู้ตัดค่านลงบางส่วน โดยให้ผู้ร้องคืนแก่ผู้ตัดค่าน ผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาด โดยเห็นว่าเป็นการวินิจฉัยนอกขอบเขตสัญญาอนุญาโตตุลาการ และข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทตามมาตรา 34 วรรค 4 และมาตรา 37 วรรค 2 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 จึงขอให้ศาลเพิกถอน คำชี้ขาดดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้น เห็นว่า อนุญาโตตุลาการย่อมมีอำนาจลดเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนได้ ตามมาตรา 383 วรรค 1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา 34 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 การที่คณะอนุญาโตตุลาการ เห็นควรลดเบี้ยปรับให้ผู้ตัดค่านบางส่วน โดยให้ผู้ร้องคืนแก่ผู้ตัดค่าน เห็นว่า เป็นการวินิจฉัยในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการและไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้ร้องจึงไม่อาจขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวได้ตามมาตรา 40 วรรค 3 (1) (ง) พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 พิพากษายกคำร้อง

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า การที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าผู้ร้องมีสิทธิปรับผู้คัดค้านโดยชอบตามสัญญา แต่จำนวนค่าปรับที่รับนั้นสูงเกินส่วน จึงชี้ขาดให้ผู้ร้องคืนเงินค่าปรับบางส่วน นั้น เห็นว่าข้อพิพาทจะยุติต่อเมื่อ คณะอนุญาโตตุลาการตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทตามหลักการที่กฎหมายกำหนด เมื่อคู่พิพาทไม่ได้กำหนดถึงกฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับกับข้อพิพาท คณะอนุญาโตตุลาการต้องชี้ขาดข้อพิพาทไปตามกฎหมายไทย ตามมาตรา 34 วรรค 2 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 การที่คณะอนุญาโตตุลาการนำมาตรา 383 ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาใช้บังคับในการวินิจฉัยข้อพิพาทดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพื่อให้ได้จำนวนเงินค่าปรับที่ต้องจ่ายกันจริงเท่านั้น แม้ว่า คณะอนุญาโตตุลาการจะไม่ใช้ศาล แต่คำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตุลาการจึงเป็นการวินิจฉัยตามขอบเขตของสัญญา และไม่เกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้คัดค้านผิดสัญญา ผู้คัดค้านจึงหาสิทธิได้ ดอกเบี้ยจากเงินค่าปรับที่รับคืนนั้นไม่ เพราะการที่ผู้ร้องหักค่าปรับไว้เป็นการหักตามสัญญาจ้าง ค่าชี้ขาดในส่วนที่ บังคับให้ผู้ร้องชำระดอกเบี้ยของต้นเงินค่าปรับที่ต้องคืน จึงเป็นกรณีที่มีการบังคับตามคำชี้ขาดในส่วนที่บังคับให้ ชำระดอกเบี้ยจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดในส่วนนี้ได้ ตาม มาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข) พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลชั้นต้น เป็นเพิกถอนคำชี้ขาดในส่วนที่วินิจฉัยให้ผู้ร้องชำระดอกเบี้ยของต้นเงินค่าปรับที่ต้องคืน

(5) การเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ

ฎีกาที่ 8539/2560 การขอให้ศาลเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้น คู่ความอาจมีคำร้องขอให้ เพิกถอนกระบวนการพิจารณาภายหลังจากที่ศาลมีคำพิพากษาแล้วได้ ประกอบกับคำสั่งให้เพิกถอนคำชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางนั้นมีผู้พิพากษาสมทบซึ่งลงชื่อเป็น องค์คณะได้ทำความเห็นแย้งว่า ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางไม่มีอำนาจสั่งเพิกถอน คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ทำขึ้นในประเทศสหราชอาณาจักรตามคำร้องขอของผู้ร้อง ซึ่งความเห็นแย้งที่ว่า ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางไม่มีอำนาจสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ ทำขึ้นในต่างประเทศนั้นก็กันไปในทำนองเดียวกับคำวินิจฉัยในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9476/2558 โดยไม่ว่าจะ พิจารณาจากความหมายในข้อความตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตราต่าง ๆ หรือความ สอดคล้องของบทกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าวกับอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือการบังคับตามคำชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการต่างประเทศหรืออนุสัญญานิวยอร์กตามพันธกรณีที่ประเทศยอมรับ ล้วนแต่เป็นกรณีที่จะต้องถือ ว่าศาลไทยมีอำนาจพิจารณาและมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ทำขึ้นในประเทศไทยเท่านั้น ศาลไทยไม่มีอำนาจพิจารณาและมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่ทำขึ้นในต่างประเทศ

ดังนั้น ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางย่อมไม่มีอำนาจพิจารณาและมีคำสั่ง เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการสมาคมฝ่ายนานาชาติจำกัด เมืองลิเวอร์พูล ประเทศสหราชอาณาจักร อันเป็นคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่ทำขึ้นในต่างประเทศแต่อย่างใด การที่ศาลดังกล่าวมีคำสั่งรับคำร้องขอ ของผู้ร้องที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว รวมตลอดถึงการมีคำสั่งและออกหนังสือ รับรองคดีถึงที่สุดคดีนี้ให้แก่ผู้ร้องล้วนเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยปราศจากอำนาจ อันเป็นการดำเนิน กระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ จึงเป็นกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ จะต้องพิพากษายกคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่สั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของ

คณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวและเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลดังกล่าวทั้งหมด ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

(6) แม้กฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือข้อสัญญากำหนดให้ค่าชี้ขาดเป็นที่สุดท้าย แต่ก็ไม่ได้เป็นบทตัดอำนาจศาลโดยสิ้นเชิง

ฎีกาที่ 298/2539 ตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพ.ศ.2524 มาตรา 9(1) เพียงแต่กำหนดว่าในการพิจารณาเรื่องอันเกี่ยวกับการเช่าในเขตหมู่บ้านใดให้ผู้ใหญ่บ้านแห่งหมู่บ้านนั้นเป็นกรรมการด้วยเท่านั้น ฉะนั้น หากการประชุมมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง การประชุมก็ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ค่าวินิจฉัยของ คชก.ตำบล ที่ให้โจทก์ซื้อที่นาพิพาทจากจำเลยในราคาที ล. ชายให้ ส. ไม่ต้องด้วยพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพ.ศ.2524 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง เพราะโจทก์มีสิทธิซื้อที่นาพิพาทจากจำเลยในราคาที่จำเลยซื้อไว้จากส. หรือตามราคาตลาดในขณะที่มีการซื้อขายกัน แม้พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพ.ศ.2525 จะบัญญัติในมาตรา 56 วรรคสอง ว่าค่าวินิจฉัยของ คชก.ตำบลที่มีได้อุทธรณ์ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่งให้เป็นที่สุดท้ายและในมาตรา 58 วรรคหนึ่งว่าในกรณีมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามค่าวินิจฉัยดังกล่าวเมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอต่อศาลในการพิจารณาของศาลให้ถือว่าค่าวินิจฉัยดังกล่าวเป็นค่าชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการโดยให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาตามค่าชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาตามค่าวินิจฉัยดังกล่าวในกรณีนี้โดยอนุโลมซึ่งการพิจารณาพิพากษาดังกล่าวนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 221 บัญญัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการคือพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการพ.ศ.2530 โดยมีบทบัญญัติในมาตรา 24 วรรคหนึ่งว่า"ในกรณีที่ศาลเห็นว่าค่าชี้ขาดใดไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ใช้บังคับข้อพิพาทนั้นหรือเป็นค่าชี้ขาดที่เกิดจากการกระทำหรือวิธีการอันมิชอบอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมิได้อยู่ในขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการที่มีผลผูกพันตามกฎหมายหรือคำขอของคู่กรณีให้ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับตามค่าชี้ขาดนั้น" และในมาตรา 24 วรรคสองว่า"ในกรณีที่ค่าชี้ขาดมีความบกพร่องอันมิใช่สาระสำคัญและอาจแก้ไขให้ถูกต้องได้เช่นการคำนวณตัวเลขหรือการกล่าวอ้างถึงบุคคลหรือทรัพย์สินใดผิดพลาดไปศาลอาจแก้ไขให้ถูกต้องและมีคำพิพากษาให้บังคับตามค่าชี้ขาดที่ได้แก้ไขแล้วนั้นได้" แต่ก็เห็นได้ว่าการนำบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาตามค่าชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาบังคับตามค่าวินิจฉัยที่ถึงที่สุดของคชก.ตำบลจะต้องนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับเพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อสภาพความชอบด้วยกฎหมายของค่าวินิจฉัยที่ถึงที่สุดของคชก.ตำบลโดยเฉพาะในข้อที่ว่าราคาที่คชก.ตำบลวินิจฉัยให้ผู้รับโอนชายนานให้แก่ผู้เช่านาเป็นราคาตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพ.ศ.2524 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง หรือไม่มีใช้ข้อที่เป็นดุลพินิจเด็ดขาดของคชก.ตำบลในการพิจารณาว่าจะบังคับตามค่าวินิจฉัยของคชก.ตำบลหรือไม่ศาลต้องพิจารณาว่าราคาที่คชก.ตำบลวินิจฉัยเป็นราคาตามบทบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ถ้ามิใช่ศาลย่อมพิจารณาจากพยานหลักฐานและกำหนดราคาให้ถูกต้องแล้วพิพากษาให้บังคับให้ขายตามราคาที่กำหนดไปได้แม้การพิพากษาดังกล่าวจะเป็นการแก้ไขค่าวินิจฉัยที่ถึงที่สุดของคชก.ตำบลซึ่งมิใช่เป็นการแก้ไขตามมาตรา 24 วรรคสองของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการพ.ศ.2530ก็ตาม

ฎีกาที่ 467/2539 ค่าวินิจฉัยของคชก.ตำบลที่มีได้อุทธรณ์จะเป็นที่สุดแต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอต่อศาลในการพิจารณาว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามค่าวินิจฉัยดังกล่าว กฎหมายให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแฟงมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแฟงมาตรา 221 บัญญัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการพ.ศ.2530 ซึ่งในกรณีที่ศาลเห็นว่าค่าชี้ขาดใดไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีความบกพร่องอันมิใช่สาระสำคัญและอาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับตามค่าชี้ขาดนั้นหรือแก้ไขให้ถูกต้องได้ การนำบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาตามค่าชี้ขาดของอนุญาตตุลาการมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาบังคับตามคำวินิจฉัยถึงที่สุดของคชก.ต่ำบจะต้องนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับเพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อสภาพความชอบด้วยกฎหมายของคำวินิจฉัยถึงที่สุดของคชก.ต่ำบโดยเฉพาะในข้อที่ว่าราคาที่คชก.ต่ำบลินิจฉัยให้ผู้รับโอนขายนาให้แก่ผู้เช่ามาเป็นราคาตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพ.ศ. 2524 มาตรา 54 วรรคหนึ่งหรือไม่ มีใช้ข้อที่เป็นดุลพินิจเด็ดขาดของคชก.ต่ำบในการพิจารณาว่าจะบังคับตามคำวินิจฉัยของคชก.ต่ำบหรือไม่ ศาลต้องพิจารณาว่าราคาที่คชก.ต่ำบลินิจฉัยเป็นราคาตามบทบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ ถ้ามิใช่ศาลย่อมพิจารณาจากพยานหลักฐานและกำหนดราคาให้ถูกต้องแล้วพิพากษาให้บังคับให้ขายตามราคาที่กำหนดไปได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ 472/2553 สัญญาจ้างพิพาทมีข้อสัญญาอนุญาตตุลาการตามมาตรา 11 วรรค 1 พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 เมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นจากสัญญาหรือเกี่ยวเนื่องกับสัญญาดังกล่าว คู่สัญญามีหน้าที่ต้องเสนอข้อพิพาทนั้นต่อคณะอนุญาตตุลาการเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ดังนั้นเมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งนำข้อพิพาทมาฟ้องคดีต่อศาล โดยมีได้ดำเนินการทางอนุญาตตุลาการ และคู่สัญญาฝ่ายที่ถูกฟ้องคดีได้ขอให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาตตุลาการ ซึ่งศาลไต่สวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุที่ทำให้สัญญาอนุญาตตุลาการเป็นโมฆะหรือใช้บังคับไม่ได้ หรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นได้ ศาลก็ต้องจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาตตุลาการตามนัยมาตรา 14 วรรค 1 พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 สำหรับข้อกล่าวอ้างตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ว่าสัญญาจ้างมีข้อสัญญาที่กำหนดว่า ค่าชี้ขาดให้ถือเป็นเด็ดขาดและถึงที่สุดผูกพันคู่สัญญา ขัดต่อมาตรา 40 พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 และมีผลทำให้ข้อสัญญาดังกล่าวเป็นโมฆะหรือใช้บังคับไม่ได้ หรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นได้ นั้น เห็นว่าค่าชี้ขาดซึ่งถือเป็นเด็ดขาดและถึงที่สุดตามข้อสัญญาดังกล่าวเป็นกรณีที่สุดที่ถึงที่สุดในชั้นพิจารณาของอนุญาตตุลาการเท่านั้น มิได้เป็นการกำหนดห้ามคู่สัญญาคัดค้านค่าชี้ขาดแต่อย่างใด หากคู่สัญญาไม่เห็นด้วยกับค่าชี้ขาดก็ย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องขอให้เพิกถอนค่าชี้ขาดนั้นได้ตามมาตรา 40 พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 ข้อสัญญาดังกล่าวจึงมิได้มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย มิได้เป็นการพันวิสัย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนตามมาตรา 150 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาตตุลาการนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

กรณีศาลตีความว่าไม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

กรณีที่เป็นดุลพินิจของอนุญาตตุลาการโดยแท้ เช่น การรับฟังพยานหลักฐาน การชี้แจงนำพยานหลักฐาน ฯลฯ ศาลจะไม่เข้าไปตรวจสอบและจะบังคับตามค่าชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ

(1) การใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของอนุญาตตุลาการ

ฎีกาที่ 5081/2537 เหตุผลที่ผู้คัดค้านยกขึ้นอุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นสรุปได้ว่าอนุญาตตุลาการมิได้วินิจฉัยชี้ขาดไปตามข้อเท็จจริงและสัญญา ไม่หยิบยกพยานหลักฐานที่ผู้คัดค้านเห็นว่าสำคัญ

ชั้นวินิจฉัย จึงเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานเกี่ยวกับเนื้อหาแห่งคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการทั้งสิ้น การที่อนุญาโตตุลาการจะหยิบยกพยานหลักฐานใดชั้นวินิจฉัยภายในขอบเขตของกฎหมาย และสัญญาที่พิพาทกัน ย่อมเป็นสิทธิที่จะกระทำได้ ที่ผู้คัดค้านอ้างว่าอนุญาโตตุลาการกระทำการโดยไม่สุจริต ก็ไม่ปรากฏพยานหลักฐานใด ๆ ว่าอนุญาโตตุลาการกระทำการโดยไม่สุจริตอย่างไร อุทธรณ์ของผู้คัดค้านจึง ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการพ.ศ. 2530 มาตรา 26 แม้ศาลอุทธรณ์จะมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ของผู้คัดค้านไว้พิจารณาแล้วก็ตาม แต่เมื่อศาลอุทธรณ์ตรวจสำนวนความแล้วเห็นว่า คดีของผู้คัดค้านต้องห้าม ตามกฎหมาย ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจยกอุทธรณ์นั้นโดยไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นแห่งอุทธรณ์ ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 242 (1)

ฎีกาที่ 1985/2541 ผู้ร้องและผู้คัดค้านได้ทำสัญญาตกลงกันไว้ว่าหากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญา เกี่ยวกับสัญญาจ้างเหมาให้ผู้สัญญาเสนอข้อพิพาทนั้นให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด จึงเป็นกรณีที่คู่สัญญา ตกลงใช้วิธีระงับข้อพิพาทกับอนุญาโตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทนั้น ซึ่งการระงับข้อพิพาทดังกล่าวมี พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 22 ได้บัญญัติบังคับไว้แล้วว่า คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ หรือผู้ชี้ขาดให้เป็นที่สุด และผูกพันคู่กรณี เมื่อผู้คัดค้านไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ผู้ร้องได้ยื่น คำร้องขอต่อศาลชั้นต้นซึ่งมีเขตอำนาจให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษา ตามคำชี้ขาดนั้น กรณีของผู้คัดค้านจะอุทธรณ์ได้หรือไม่จึงต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 26 เท่านั้น เหตุผลที่ผู้คัดค้านยกขึ้นอุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้น สรุปได้ว่า อนุญาโตตุลาการมิได้วินิจฉัยชี้ขาดไปตามข้อเท็จจริงและสัญญา ไม่หยิบยกพยานหลักฐานที่ผู้คัดค้านเห็นว่าสำคัญ ชั้นวินิจฉัย ไม่รับฟังความเห็นของ ร. ซึ่งเป็นวิศวกรผู้เชี่ยวชาญกลางที่อนุญาโตตุลาการแต่งตั้งขึ้น จึงเป็นการโต้แย้ง ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานเกี่ยวกับเนื้อหาแห่งคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการทั้งสิ้น การที่อนุญาโตตุลาการจะหยิบยกพยานหลักฐานใดชั้นวินิจฉัยภายในขอบเขตของกฎหมายและสัญญาที่พิพาทกัน ย่อมเป็นสิทธิที่จะกระทำได้โดยชอบ ส่วนการที่ผู้คัดค้านอ้างว่าอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยนอกเหนือความรับผิดชอบของ สัญญาและกำหนดความรับผิดชอบในดอกเบี้ยผิดกฎหมายอันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยนั้น ตามสัญญา ก่อสร้างคลองฝังซ้ำระยะบุให้เสนอข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวต่ออนุญาโตตุลาการ การที่อนุญาโตตุลาการ วินิจฉัยให้ผู้คัดค้านรับผิดชอบตามข้อเรียกร้องที่ 13 ค่างานเพิ่มเติม และข้อ 18 ค่าแรงรัดงาน จึงเป็นการวินิจฉัย ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาแล้ว หากใช้การวินิจฉัยนอกเหนือสัญญาไม่ ส่วนข้อที่อนุญาโตตุลาการได้วินิจฉัยให้ผู้คัดค้าน รับผิดชอบดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม 2535 แต่ผู้คัดค้านอ้างว่ายังฟังไม่ได้ว่าผู้คัดค้านผิดนัดและวันที่ดังกล่าวมิใช่วัน อันเป็นฐานที่ตั้งแห่งการกระประมาณราคานั้นก็เป็นการโต้เถียงในข้อเท็จจริงว่าจะฟังว่าจำเลยผิดนัดแล้วหรือไม่ เท่านั้น จึงมิใช่ปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย อุทธรณ์ของผู้คัดค้านไม่ต้องตามหลักเกณฑ์ข้อยกเว้นของ บทบัญญัติมาตรา 26 ดังกล่าว ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้น

ฎีกาที่ 10668/2553 คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทเรื่องการส่งมอบเครื่องฝึกบินจำลอง ว่า มีเหตุสุดวิสัยเกี่ยวกับการยื่นขอและรับใบอนุญาตส่งออกจนไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาได้ นั้น เป็นคำชี้ขาดว่ามีเหตุสุดวิสัยตามที่ตกลงกันในสัญญาที่เป็นเหตุให้ผู้คัดค้านไม่อาจชำระหนี้ตามกำหนดเวลาใน สัญญา ซึ่งเป็นเรื่องวินิจฉัยเกี่ยวกับข้อตกลงในสัญญา หากใช้เป็นการวินิจฉัยแปลความถึงเหตุสุดวิสัยขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา 8 ไม่ การยอมรับหรือการบังคับคดีตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวจึงไม่ขัดต่อความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตามมาตรา 40 (2) ข แห่ง พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการฯ

ฎีกาที่ 8717/2554 การที่อนุญาตตุลาการวินิจฉัยว่าผู้ร้องปฏิบัติผิดสัญญาและผิดนัดชำระหนี้ ผู้ร้องจึงต้องรับผิดชำระเบี้ยปรับตามสัญญาข้อที่ 21 แต่เห็นว่าค่าปรับที่ตกลงเป็นค่าเสียหายกรณีปฏิบัติผิดสัญญามีลักษณะเป็นเบี้ยปรับซึ่งสูงเกินส่วนจึงปรับลดให้นั้น เป็นการวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาและเป็นไปตามกฎหมายแล้ว ไม่ใช่การวินิจฉัยนอกเหนือสัญญาและขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้นคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ จึงไม่ใช่คำชี้ขาดข้อพิพาทซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาตตุลาการ และไม่เป็นกรณีที่ว่าการยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนตาม พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 40 วรรคสอง (1) (ง), (2) (ข) อันจะเป็นเหตุให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดได้

ฎีกาที่ 11454/2555 ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการซึ่งวินิจฉัยให้ผู้ร้องชำระค่าจ้างงวดที่ 18 แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ไม่เกินขอบเขตของสัญญาอนุญาตตุลาการ และคณะอนุญาตตุลาการมีอำนาจวินิจฉัยเกี่ยวกับจำนวนค่าภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมด รวมถึงการหักจำนวนค่าภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากค่าจ้างที่ชำระ เป็นการยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดที่เป็นการขัดต่อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนนั้น เป็นการโต้แย้งการวิเคราะห์พยานหลักฐานและดุลยพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานในสำนวนของคณะอนุญาตตุลาการ และโต้แย้งการให้เหตุผลในการวินิจฉัยตีความข้อสัญญาของคณะอนุญาตตุลาการและศาลชั้นต้น โดยไม่ปรากฏว่ามีการวินิจฉัยผิดจากวิธีพิจารณาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ร้องต้องห้ามเพราะมิใช่กรณียกเว้นให้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 มาตรา 45 (1) (2)

ฎีกาที่ 6177/2557 ข้อพิพาทในคดีนี้เป็นเรื่องสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างระหว่างเอกชนกับเอกชนสมัครใจตกลงกัน ข้อสัญญาไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และเมื่อฟังได้ว่าคณะอนุญาตตุลาการเสียงข้างมากไม่ได้วินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาตตุลาการ การยอมรับและการบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวจึงไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ฎีกาที่ 6411/2560 ผู้คัดค้านยื่นอุทธรณ์คัดค้านอ้างว่า การรับฟังพยานหลักฐานของอนุญาตตุลาการทำให้การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดนั้น เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลแพ่งที่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการนั้น เป็นการฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ผู้คัดค้านจะหยิบยกข้อเท็จจริงต่าง ๆ ขึ้นอ้าง เพื่อโต้แย้งการรับฟังพยานหลักฐานของอนุญาตตุลาการและศาลชั้นต้น เพื่อให้ศาลฎีกาปรับฟังข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องเป็นฝ่ายผิดข้อตกลงตามบันทึกความเข้าใจและข้อตกลงต่อท้ายบันทึกความเข้าใจ จึงไม่มีสิทธิบอกลีกสัญญา แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าอนุญาตตุลาการใช้ดุลพินิจไม่สุจริตและประพฤติน่าไม่ชอบในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ทั้งมาตรา 25 วรรคสอง บัญญัติวิธีพิจารณาชั้นอนุญาตตุลาการในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันหรือกฎหมายมิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาตตุลาการมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร อำนาจของคณะอนุญาตตุลาการนี้ให้รวมถึงอำนาจวินิจฉัยในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐานและการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง ทั้งไม่ใช่กรณีผู้คัดค้านเป็นฝ่ายยื่นคำร้องคัดค้านคำชี้ขาดของคณะอนุญาตตุลาการ (ตามมาตรา 40 (1)) ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องไม่มีสิทธิได้รับดอกเบี้ย เป็นการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นที่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ผิดนัดต้องชำระดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนดเวลาทวงถามให้แก่ผู้ร้อง

ตาม ป.พ.พ. มาตรา 224 วรรคหนึ่ง การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน คำพิพากษาของศาลชั้นต้นไม่ฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน อุทธรณ์ของผู้คัดค้านในส่วนนี้ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 45 วรรคหนึ่ง (1) (2)

ฎีกาที่ 842/2561 ผู้ร้องทั้งสามเข้าร่วมประชุมและทราบถึงการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่าง ๆ ของคณะอนุญาโตตุลาการมาโดยตลอด การประชุมในวันที่ 27 มีนาคม 2558 ผู้ร้องทั้งสามแถลงรับข้อเท็จจริงและแถลงไม่คัดค้านที่คณะอนุญาโตตุลาการมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ข้อพิพาทในคดีนี้มีข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ให้ตั้งสืบพยาน นอกจากนี้ คู่พิพาทมิได้ตกลงกันกำหนดอำนาจคณะอนุญาโตตุลาการไว้เป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการจึงมีอำนาจดำเนินกระบวนการใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควรตามที่ พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 25 และ 30 ให้อำนาจไว้ การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการเป็นไปตามพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่คู่พิพาทแถลงรับ ไม่ปรากฏว่าการยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด ส่วนการที่คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งชี้ขาดเกี่ยวกับข้อพิพาทเสร็จเด็ดขาดโดยให้ยุติกระบวนการพิจารณาตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 38 วรรคสอง (3) ก็เป็นอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการที่เห็นว่าสามารถดำเนินกระบวนการต่อไปจนมีคำชี้ขาดเกี่ยวกับข้อพิพาทได้ ดังนั้น การดำเนินกระบวนการพิจารณาต่าง ๆ ของคณะอนุญาโตตุลาการจนกระทั่งมีคำชี้ขาดเกี่ยวกับข้อพิพาทจึงเป็นไปตามขอบเขตของกฎหมาย คำร้องของผู้ร้องทั้งสามไม่ต้องด้วย พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 40 วรรคสาม (1) (ค) และ (2) (ก) (ข) ที่ศาลจะเพิกถอนคำชี้ขาดได้

ฎีกาที่ 4750-4751/2561 ศาลจะเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตาม พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 มาตรา 40 วรรคสาม (1) (ง) ได้ เมื่อคู่พิพาทฝ่ายที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดสามารถพิสูจน์ได้ว่า คำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทนั้นไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำชี้ขาดวินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ เมื่อสัญญาจ้างเหมางานโครงสร้างและงานสถาปัตยกรรมระบุว่า หากคู่สัญญามีข้อพิพาท ข้อขัดแย้ง หรือข้อเรียกร้องใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นหรือเกี่ยวข้องกับสัญญา รวมทั้งปัญหาการผิดสัญญา การเลิกสัญญา หรือความสมบูรณ์ของสัญญา ให้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการ โดยสัญญาอนุญาโตตุลาการดังกล่าวมิได้มีข้อกำหนดจำกัดขอบเขตอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการเอาไว้ ดังนั้น เมื่อผู้ร้องและผู้คัดค้านมีข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้างเหมางานโครงสร้างและงานสถาปัตยกรรม และได้เสนอข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาด การที่คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยข้อพิพาทจากพยานหลักฐานของผู้ร้องและผู้คัดค้านที่น่าสืบจึงเป็นการวินิจฉัยข้อพิพาทภายในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการ คำพิพากษาของศาลชั้นต้นดังกล่าวได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีที่ผู้คัดค้านยกขึ้นโต้แย้งเป็นประเด็นพิพาทไว้ถูกต้องครบถ้วน ตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) และ (5) แล้ว ไม่อาจโต้แย้งว่าคำพิพากษาศาลชั้นต้นดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายอันจะทำให้ผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาได้ว่า คำพิพากษาศาลชั้นต้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนแต่อย่างใด

ศาลจะแทรกแซงกระบวนการอนุญาโตตุลาการโดยการเข้ามาตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของอนุญาโตตุลาการหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคำชี้ขาดไม่ได้ เว้นแต่กฎหมายให้อำนาจไว้อย่างชัดแจ้ง เพราะมิฉะนั้นแล้วระบบอนุญาโตตุลาการย่อมไม่อาจบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย การที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์โต้แย้งว่า อนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้คัดค้านก่อสร้างอาคารไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา

จึงเป็นฝ่ายผิดสัญญาและกำหนดค่าเสียหายให้ผู้คัดค้านรับผิดชอบชำระแก่ผู้ร้องโดยมิได้วินิจฉัยเชื่อตามพยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่น่าสืบว่า ผู้ร้องมิได้ถือเอากำหนดระยะเวลาตามสัญญาเป็นสาระสำคัญ ผู้คัดค้านจึงไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา และอุทธรณ์คัดค้านในประเด็นการกำหนดค่าเสียหายและค่าปรับของอนุญาโตตุลาการ นั้น ล้วนเป็นอุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อเท็จจริงของอนุญาโตตุลาการเท่านั้น หากใช่เป็นการโต้แย้งว่า คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาวินิจฉัยโดยขัดต่อหลักเกณฑ์ของกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการไม่ เมื่ออนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการรับฟังพยานหลักฐานของผู้คัดค้านและผู้ร้องและข้อวินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่า ผู้คัดค้านเป็นฝ่ายผิดสัญญาและกำหนดค่าเสียหายและค่าปรับภายใต้พยานหลักฐานที่ผู้คัดค้านและผู้ร้องนำสืบในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยไม่ปรากฏว่าได้ดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายประการใด กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามมาตรา 45 (1) แห่ง พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 ที่ผู้คัดค้านจะอุทธรณ์ว่าการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.824/2556 ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คดีนี้ผู้ร้องอุทธรณ์ว่าได้รับคำชี้แจงจากอนุญาโตตุลาการท่านหนึ่งในคณะนี้ว่า เหตุที่คำชี้ขาดไม่ปรากฏคำชี้ขาดเรื่องการลดค่าปรับ เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้ศาลเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจกำหนดเงินค่าปรับอันถือเป็นเบี้ยปรับให้ลดลงได้ตามสมควร และเมื่อผู้ร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นออกหมายเรียกพยานหลักฐานและเพื่อประกอบการพิจารณาคดี แต่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง จึงถือได้ว่าข้อพิพาทนี้ไม่สามารถระงับได้ด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ก) เห็นว่า คดีนี้ที่คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดว่า ผู้คัดค้านชอบที่จะได้รับค่าปรับเป็นเวลา 58 วัน ย่อมเป็นกรณีที่คณะอนุญาโตตุลาการได้ใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายแล้ว โดยที่คณะอนุญาโตตุลาการจะหยิบยกพยานหลักฐานใดขึ้นวินิจฉัยภายใต้ข้อกฎหมายและสัญญาที่พิพาทกันย่อมกระทำได้โดยชอบ จึงไม่ถือเป็นกรณีที่คำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถระงับโดยการอนุญาโตตุลาการได้ อีกทั้งกรณีไม่อาจถือได้ว่าการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน อุทธรณ์ของผู้ร้องจึงไม่ต้องด้วยกรณีตามมาตรา 45 วรรค 1 (1) และ (2) ประกอบกับไม่ใช้กรณีตามมาตรา 45 วรรค 1 (3) เป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.698-699/2558 ผู้ร้องทำสัญญาปรับปรุงขยายผิวการจราจรและปรับปรุงภูมิทัศน์ถนน ฯ ให้กับผู้คัดค้าน ต่อมาผู้ร้องส่งมอบงานครบถ้วนเสร็จแล้ว แต่ผู้คัดค้านค้างชำระเงินค่าจ้างในงวดที่ 5 และ 6 ผู้ร้องจึงเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 122/2551 แดงที่ 54/2554 ซึ่งวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ร้องทำงานไม่แล้วเสร็จตามกำหนดส่งมอบงาน ผู้ร้องจึงต้องชำระค่าปรับแก่ผู้คัดค้าน แต่ผู้คัดค้านหักค่าจ้างผู้ร้องเป็นเงินค่าปรับสูงเกินส่วน คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควรลดค่าปรับลงเหลือร้อยละ 10 ของค่าปรับตามสัญญา จึงชี้ขาดให้ผู้คัดค้านชำระค่าจ้างงวดที่ 5 และ 6 พร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่า การที่คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้ลดค่าปรับลง เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องและเพื่อให้ได้จำนวนเงินค่าปรับที่จะต้องจ่ายกันตามความเป็นจริง เป็นการวินิจฉัยที่อยู่ในขอบเขตของประเด็นข้อพิพาทแล้ว จึงเป็นคำชี้ขาดที่ไม่เกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ และการมีคำขอเรื่องดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดของผู้ร้องเป็นการขอให้คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยให้ผู้คัดค้านชำระดอกเบี้ยของหนี้เงินค่าจ้าง มีใช้ดอกเบี้ยจากเงินค่าปรับตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างแต่อย่างใด โดยในชั้นพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการได้ให้ผู้ร้องและผู้คัดค้านนำสืบพยานหลักฐานแล้ว และทั้งสองฝ่ายก็ไม่ได้โต้แย้งการกำหนด

ประเด็นข้อพิพาท คณะอนุญาโตตุลาการจึงยอมมีอำนาจวินิจฉัยเกี่ยวกับการรับฟังและชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน ทั้งปวงได้ตามมาตรา 25 วรรค 2 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 การดำเนินกระบวนการพิจารณาของ คณะอนุญาโตตุลาการจึงชอบด้วยกฎหมายและเป็นไปตามข้อตกลงของคู่พิพาทแล้ว อีกทั้งข้อพิพาทเกี่ยวกับหน้าที่ ความรับผิดชอบหรือการปฏิบัติตามสัญญาพิพาทมิใช่ข้อที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของส่วนรวม จึงไม่ใช่ข้อพิพาทอันเกี่ยว ด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลอาจเพิกถอนได้ ดังนั้น จึงไม่มีเหตุที่ศาลจะทำคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับ ตามคำชี้ขาดดังกล่าว พิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาด

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า ในชั้นพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ ผู้ร้องและผู้คัดค้านได้นำสืบ พยานหลักฐานและเสนอข้ออ้าง ข้อต่อสู้ของแต่ละฝ่ายแล้ว คณะอนุญาโตตุลาการได้รับฟังพยานหลักฐานและชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงแล้วจึงวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า เหตุแห่งความล่าช้าเกิดจาก ผู้ร้อง มิใช่ความผิดของผู้คัดค้านนั้น เป็นเพียงการอุทธรณ์การใช้ดุลยพินิจของคณะอนุญาโตตุลาการในการปรับลด จำนวนค่าปรับไม่ตรงกับผู้คัดค้านเท่านั้น จึงไม่ถือเป็นกรณีการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดจะเป็นการขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามมาตรา 45 วรรค 1 (1) พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

(2) การดำเนินกระบวนการพิจารณาอยู่ในขอบเขตของสัญญา และเกิดจากการกระทำตามอำนาจหน้าที่

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 366-367/2558 ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คำชี้ขาดของ คณะอนุญาโตตุลาการที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทอยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการ และหาได้เป็นคำวินิจฉัย ที่ชี้ขาดเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ การยอมรับหรือบังคับตาม คำชี้ขาดจึงหาได้เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือคำพิพากษานั้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอัน เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือไม่ตรงกับคำชี้ขาด กรณีจึงเป็นการต้องห้ามอุทธรณ์คำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา 45 วรรค 1 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ที่ศาลปกครองชั้นต้น มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ร้องไว้พิจารณานั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1127/2558 การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทที่อยู่ในขอบเขตของสัญญา อนุญาโตตุลาการและไม่เข้าลักษณะกรณีใดกรณีหนึ่งตามมาตรา 43 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ที่ศาลจะมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวได้ อีกทั้งไม่ปรากฏว่าการบังคับตามคำชี้ขาด ดังกล่าวจะเป็นการฝ่าฝืนต่อบทกฎหมาย หรือกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของรัฐ เศรษฐกิจของประเทศ หรือ กระทบต่อความสงบสุขของในสังคม กรณีจึงไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนแต่ประการใด จึงชอบที่ ศาลจะมีคำสั่งบังคับตามคำชี้ขาด

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุ ฯ เป็นระเบียบภายในของหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่ หน่วยงานของรัฐประสงค์จะให้ระเบียบดังกล่าวมีผลผูกพันเอกชนคู่สัญญาก็จะต้องมีข้อตกลงในสัญญาให้นำ ระเบียบดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาด้วย เมื่อสัญญาพิพาทไม่ได้มีการกำหนดให้นำระเบียบดังกล่าวมาเป็น ส่วนหนึ่งของสัญญา ดังนั้น คณะอนุญาโตตุลาการจึงไม่อาจหยิบยกระเบียบดังกล่าวมาวินิจฉัยปัญหาการปฏิบัติ ตามสัญญาได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาคำชี้ขาดแล้ว เห็นได้ว่า คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทไปตาม ข้อกำหนดในสัญญา โดยมีได้นำระเบียบดังกล่าวมาวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแต่อย่างใด อันเป็นคำวินิจฉัยที่อยู่ใน ขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการแล้ว ด้วยเหตุผลดังกล่าว ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกคำขอบังคับของ ผู้ร้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย พิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้บังคับตาม คำชี้ขาด

(3) อนุญาโตตุลาการเปิดโอกาสในการต่อสู้คดีแก่ทุกฝ่าย ไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ฎีกาที่ 8960/2550 และฎีกาที่ 3946/2556 เมื่อไม่ปรากฏว่าศาลรับฟังพยานหลักฐานโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายว่าด้วยพยานหลักฐานแต่อย่างใด จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่าคำพิพากษาของศาลฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนตามมาตรา 45 (2)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.248/2557 ผู้ร้องทำสัญญาจ้างผู้ตัดค้ำนก่อสร้างทางหลวงพิเศษผู้ตัดค้ำนส่งมอบงาน แต่ได้รับเงินค่าจ้างต่ำกว่าความเป็นจริง ผู้ตัดค้ำนจึงเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเป็นข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 103/2551 แดงที่ 43/2553 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2553 ซึ่งวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้ร้องชำระเงินค่าจ้างแก่ผู้ตัดค้ำนพร้อมดอกเบี้ย แต่ผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาด จึงขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้น เห็นว่า คำชี้ขาดอันเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ได้เสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวสามารถระงับได้โดยการอนุญาโตตุลาการตามที่กำหนดไว้ในสัญญาระหว่างคู่พิพาท อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้ข้อพิพาทในลักษณะดังกล่าวระงับได้โดยการอนุญาโตตุลาการ จึงไม่ใช่กรณีที่ศาลอาจเพิกถอนคำชี้ขาดตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ก) และการยอมรับและการบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข) เพราะการที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดค่าเสียหายให้แก่ผู้ตัดค้ำนนั้น เป็นการวินิจฉัยตามสัญญาเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างหรือราคาที่กำหนดไว้ในสัญญาแล้ว และข้อพิพาทเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างหรือราคาใดๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับงานที่ผู้ร้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างดังกล่าวมิใช่ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องด้วยผลประโยชน์ของส่วนรวม จึงมิใช่ข้อพิพาทอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงไม่ใช่กรณีที่ศาลอาจเพิกถอนคำชี้ขาดได้ตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข)

ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องและโต้แย้งพิสูจน์ต่อศาลว่า การใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายของผู้ตัดค้ำนเข้าซ้อนกับเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ ผู้ตัดค้ำนใช้สิทธิโดยไม่สุจริต อีกทั้งจำนวนเงินชดเชยที่คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้แก่ผู้ร้องจ่ายแก่ผู้ตัดค้ำนเป็นการกำหนดโดยเลื่อนลอย คำชี้ขาดจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้อสัญญา การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข) นั่นถือว่า ผู้ร้องซึ่งจะถูกบังคับตามคำชี้ขาดมิได้พิสูจน์ต่อศาลตามมาตรา 43 และเมื่อศาลได้วินิจฉัยไปแล้วว่า ข้อพิพาทตามคำชี้ขาดสามารถระงับได้โดยการอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมาย และการยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงไม่ใช่กรณีที่ศาลอาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดได้ตามมาตรา 44 การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข) และมาตรา 44 พิพากษายกคำร้องและบังคับตามคำชี้ขาด

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า ผลแห่งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นตรงกับคำชี้ขาด คำอุทธรณ์ของผู้ร้องจึงไม่ต้องด้วยกรณีตามมาตรา 45 วรรค 1 (3) ส่วนที่ผู้ร้องโต้แย้งการวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการนั้น เห็นว่า การตีความตามข้อกำหนดในสัญญาและผลคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจะไปในทางใดนั้นขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการ เมื่อไม่ปรากฏว่าการตีความข้อกำหนดในสัญญาเป็นการขัดต่อระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องและไม่ปรากฏว่าอนุญาโตตุลาการได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยไม่ได้เปิดโอกาสให้คู่พิพาทได้ทราบการกำหนดประเด็นข้อพิพาทหรือไม่เปิดโอกาสให้คู่พิพาทได้ทราบและโต้แย้งพยานหลักฐาน การดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการจึงมิได้มีเหตุที่ไม่ชอบอันจะทำให้การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน คำอุทธรณ์ของผู้ร้องก็มีได้กล่าวอ้างว่าคำพิพากษาของศาลปกครอง

ขั้นต้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวเนื่องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน อุทธรณ์ของผู้ร้องจึงไม่เข้ากรณี ยกเว้นตามมาตรา 45 จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย มีคำสั่งยกอุทธรณ์

(4) องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 276/2556 แม้มาตรา 17 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 จะกำหนดให้องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการเป็นเลขคี่ แต่มาตราดังกล่าวก็ไม่ใช้บทบังคับ คู่พิพาทเป็นการเด็ดขาดให้ต้องกำหนดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการตามที่มาตรา 17 กำหนดไว้ เมื่อคู่พิพาทตกลงกันบนหลักความเสมอภาคโดยกำหนดองค์ประกอบคณะอนุญาโตตุลาการไว้เป็นอย่างอื่น และมีฝ่ายใดโต้แย้งคัดค้านจนกระทั่งมีคำชี้ขาดแล้ว การที่ผู้ร้องเพียงกล่าวอ้างว่าองค์ประกอบคณะอนุญาโตตุลาการไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ในกรณีเช่นนี้ศาลไม่อาจนำหลักเกณฑ์ตามมาตรา 17 มาวินิจฉัยเพิกถอนคำชี้ขาดได้ จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการมิได้เป็นไปตามที่ผู้ร้องและผู้คัดค้านตกลงกันได้ ศาลจึงไม่อาจเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวได้ตามนัยมาตรา 40 วรรค 3

(1) (จ) พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545

การที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ไม่มีกระบวนการพิจารณา ไม่มีการสืบพยานหลักฐาน ไม่มีการส่งข้อเรียกร้อง คำคัดค้าน คำร้องหรือเอกสารให้แก่ผู้ร้องเพื่อต่อสู้คัดค้านนั้น เห็นว่า กรณีนี้ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 2 ได้ตกลงกำหนดให้กระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการให้ถือตามข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรมโดยอนุโลม จึงเห็นได้ว่า ผู้ร้องและผู้คัดค้านที่ 2 ได้ตกลงเรื่องการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้มาตรา 29 และมาตรา 30 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 และข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจใช้ดุลยพินิจดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ ได้ตามที่เห็นสมควรตามหลักแห่งความยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 25 วรรค 1 และ 2 ด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ได้ปฏิบัติต่อผู้ร้องอย่างเท่าเทียมกับผู้คัดค้านที่ 2 โดยได้ให้ผู้ร้องนำสืบพยานหลักฐานและเสนอข้ออ้าง ข้อต่อสู้ ตามพฤติการณ์แห่งข้อพิพาทบนหลักความเสมอภาคด้วยแล้ว ข้ออ้างของผู้ร้องจึงฟังไม่ขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวศาลจึงไม่อาจเพิกถอนคำชี้ขาดของผู้คัดค้านที่ 1 ตามมาตรา 40 วรรค 3 (1) (ง) และ (จ) พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ได้

(5) หากอนุญาโตตุลาการต่างประเทศดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและขั้นตอนของประเทศที่มีคำชี้ขาด

กรณีที่เป็นการรับรองหรือบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ศาลมักไม่ตรวจสอบรายละเอียดมากนักและมีแนวโน้มว่าการอนุญาโตตุลาการได้ทำโดยถูกต้องตามกฎหมายและขั้นตอนในการอนุญาโตตุลาการของประเทศที่มีการทำคำชี้ขาดแล้ว คำชี้ขาดนั้นย่อมใช้บังคับได้

ฎีกาที่ 7128/2540 พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 35 ให้ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดตามมาตรา 34 ได้ ถ้าปรากฏต่อศาลว่าคำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถจะระงับโดยทางอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมายไทยหรือถ้าการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติระหว่างประเทศและโจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ดังนี้ เมื่อต้องใช้หลักกฎหมายดังกล่าวปรับแก้คดี แต่จำเลยทั้งสองให้การเพียงว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการไม่ถูกต้องเพราะไม่ได้ให้เหตุผลในการชี้ขาดโดยไม่อ้าง

เหตุต่าง ๆ ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 34 และ 35 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น ศาลจึงไม่มีอำนาจทำคำสั่ง
ปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดนั้น

ฎีกาที่ 5513/2540 โจทก์ฟ้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศที่อยู่ในบังคับ
แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศฉบับนครนิวยอร์ก
ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2501 (ค.ศ. 1958) ซึ่งศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดเสียได้ต่อเมื่อ
จำเลยซึ่งจะถูกบังคับสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีกรณีตามที่ระบุไว้ในอนุมาตรา (1) ถึง (6) ของมาตรา 34 แห่ง
พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือมีกรณีตามที่ระบุไว้ในมาตรา 35 แห่ง
พระราชบัญญัติดังกล่าวเท่านั้น เมื่อจำเลยมิได้นำสืบพิสูจน์ให้เห็นว่ามีเหตุที่ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธ
การขอบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวตามมาตรา 34 แต่อย่างใด ทั้งไม่ปรากฏด้วยว่าคำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาท
ที่ไม่สามารถจะระงับโดยทางอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมายไทยหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อ
หลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติระหว่างประเทศ ศาลจึงไม่มีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดนั้นโดยเหตุใด
เหตุหนึ่งดังกล่าว